

PS-2019

Skonsolidowany
raport finansowy

Spis treści

1.	Informacje ogólne	4
1.1.	Informacje o grupie kapitałowej	4
1.1.1.	Informacje o jednostce dominującej	4
1.1.2.	Przedmiot działalności jednostki dominującej oraz grupy kapitałowej	4
1.1.3.	Skład grupy kapitałowej	4
1.1.4.	Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	9
2.	Informacje o podstawie sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, walucie sprawozdawczej oraz zastosowanym poziomie zaokrągleń	10
2.1.	Podstawa sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	10
2.2.	Zasady rachunkowości	10
2.3.	Zastosowane Międzynarodowe Standardy Rachunkowości Finansowej	10
2.4.	Waluta sprawozdawcza i funkcjonalna oraz zastosowany poziom zaokrągleń	12
2.5.	Czas trwania działalności grupy	12
2.6.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	12
3.	Skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Apator	13
3.1.	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	13
3.2.	Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	15
3.3.	Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	17
3.4.	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	21
4.	Stosowane zasady rachunkowości	23
4.1.	Podstawa sporządzenia (zasady ogólne)	23
4.2.	Konsolidacja	23
4.2.1.	Zasady konsolidacji	23
4.2.2.	Inwestycje w podmioty stowarzyszone	23
4.2.3.	Wartość firmy	24
4.3.	Szczegółowe zasady wyceny aktywów i pasywów stosowane w grupie kapitałowej	24
4.3.1.	Wartości niematerialne	24
4.3.2.	Rzeczowe aktywa trwałe	25
4.3.3.	Leasing	26
4.3.4.	Nieruchomości inwestycyjne	26
4.3.5.	Aktywa trwałe i grupy aktywów netto przeznaczone do zbycia	26
4.3.6.	Zapasy	26
4.3.7.	Koszty finansowania zewnętrznego	27
4.3.8.	Instrumenty finansowe	27
4.3.9.	Rezerwy	30
4.3.10.	Świadczenia pracownicze	31
4.3.11.	Przychody	31
4.3.12.	Transakcje w walutach obcych	32
4.3.13.	Podatki	33
4.3.14.	Ulga strefowa wynikająca z prowadzenia działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	34
4.3.15.	Kapitały własne	34
5.	Raportowanie segmentów działalności	34

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 2 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

6.	Podstawowe osądy i podstawy szacowania niepewności	35
7.	Informacja dotycząca sezonowości działalności	35
8.	Noty objaśniające do sprawozdania finansowego	36
8.1.	Segmenty operacyjne.....	36
8.2.	Informacje geograficzne	36
8.3.	Wartości niematerialne	37
8.4.	Wartość firmy jednostek zależnych.....	39
8.5.	Rzeczowe aktywa trwałe	40
8.6.	Prawo do użytkowania aktywów, zobowiązania leasingowe	44
8.7.	Nieruchomości inwestycyjne.....	48
8.8.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych konsolidowanych metodą praw własności	48
8.9.	Pozostałe aktywa finansowe.....	50
8.10.	Zapasy.....	50
8.11.	Aktywo kontraktowe	51
8.12.	Należności handlowe oraz pozostałe należności	52
8.13.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	53
8.14.	Pożyczki udzielone.....	54
8.15.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	54
8.16.	Rozliczenia międzyokresowe.....	55
8.17.	Kapitał podstawowy.....	55
8.18.	Pozostałe kapitały	56
8.19.	Udziały niesprawujące kontroli.....	58
8.20.	Kredyty i pożyczki	58
8.21.	Rezerwy na zobowiązania	65
8.22.	Zobowiązania.....	67
8.23.	Podatek dochodowy	68
8.24.	Koszty rodzajowe	69
8.25.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	70
8.26.	Przychody i koszty finansowe.....	71
8.27.	Działalność zaniechana.....	71
8.28.	Objaśnienia dotyczące sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	72
8.29.	Kontrakty długoterminowe	74
8.30.	Instrumenty finansowe	75
8.31.	Pochodne instrumenty finansowe, rachunkowość zabezpieczeń.....	77
8.32.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	79
8.33.	Informacje na temat podmiotów powiązanych.....	84
8.34.	Pozycje warunkowe i pozostałe pozycje nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.....	86
8.35.	Struktura zatrudnienia	87
8.36.	Wysokość wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego	87
8.37.	Korekta danych porównawczych	88
8.38.	Zdarzenia po dniu bilansowym	89
9.	Podpisy	90

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 3 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

1. Informacje ogólne

1.1. Informacje o grupie kapitałowej

Grupa kapitałowa Apator składa się z jednostki dominującej Apator S.A. oraz jej spółek bezpośrednio i pośrednio zależnych oraz współzależnych.

1.1.1. Informacje o jednostce dominującej

Jednostka dominująca Apator Spółka Akcyjna z siedzibą w Toruniu (ul. Gdańska 4a lok C4) została utworzona przez pracowników zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego działającego pod nazwą Pomorskie Zakłady Aparatury Elektrycznej Apator w Toruniu. Rejestracja w Sądzie Rejonowym w Toruniu V Wydział Gospodarczy nastąpiła w dniu 14 stycznia 1993 roku pod numerem RHB 1364. W dniu 24 października 2001 roku dokonano wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Sądu Rejonowego w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000056456. Jednostka dominująca prowadzi działalność na terytorium Polski na podstawie przepisów Kodeksu Spółek Handlowych.

1.1.2. Przedmiot działalności jednostki dominującej oraz grupy kapitałowej

Zgodnie ze statutem jednostki dominującej, podstawowym przedmiotem działalności jest działalność produkcyjna i usługowa w zakresie aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej oraz sprzedaż aparatury i systemów pomiarowych. Akcje APATOR S.A. notowane są na rynku podstawowym – sektor według klasyfikacji GPW w Warszawie „przemysł elektromaszynowy”.

Jednostki wchodzące w skład grupy kapitałowej skupione są generalnie wokół działalności związanej z produkcją i sprzedażą instrumentów i przyrządów pomiarowych, aparatury kontrolno-pomiarowej, rozdzielczej i sterowniczej, systemów informatycznych klasy SCADA oraz współpracujących z nimi urządzeń telemechaniki, zabezpieczeń oraz innych urządzeń sieciowych dla systemów rozproszonych, zapewniających możliwość zdalnego sterowania i nadzoru sieci elektroenergetycznej w pełnym zakresie napięć oraz urządzeń odczytujących i transmitujących dane.

1.1.3. Skład grupy kapitałowej

W skład grupy kapitałowej Apator w 2019 roku wchodził Apator S.A. oraz następujące spółki zależne:

- Apator Control Sp. z o.o. (Toruń) – zależna od Apator S.A.¹
- Apator Mining Sp. z o.o. (Katowice) – zależna od Apator S.A.
- FAP Pafal S.A. (Świdnica) – zależna od Apator S.A.
- Apator Metrix S.A. (Tczew) – zależna od Apator S.A.
- Apator GmbH (Berlin, Niemcy) – zależna od Apator S.A.
- Apator Rector Sp. z o.o. (Zielona Góra) – zależna od Apator S.A.
- Apator Powogaz S.A. (Poznań) – zależna od Apator S.A.
- Apator Elkomtech S.A. (Łódź) – zależna od Apator S.A.
- Apator Telemetry Sp. z o.o. (Słupsk) – zależna od Apator Powogaz S.A.

¹ W dniu 1 kwietnia 2019 roku Sąd Rejonowy w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, dokonał wpisu połączenia spółki Apator Elkomtech S.A. ze spółką Apator Control sp. z o.o. Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych, poprzez przeniesienie całego majątku Apator Control Sp. z o.o. na Apator Elkomtech S.A. w zamian za akcje w podwyższonym kapitale zakładowym Apator Elkomtech S.A. wydane jednemu wspólnikowi Apator Control Sp. z o.o., czyli Apator S.A.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 4 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Apator Metroteks TOV (Kijów, Ukraina) – zależna od Apator Powogaz S.A.
Apator Metra s.r.o. (Sumperk, Czechy) – zależna od Apator Powogaz S.A.
Apator Miitors ApS. (Aarhus, Dania) – zależna od Apator Powogaz S.A.
George Wilson Industries Ltd. (Coventry, Wielka Brytania) – zależna od Apator Metrix S.A.

Grupa Apator posiadała udział w następujących jednostkach stowarzyszonych:

ZAO Teplovodomer (Mytishi, Rosja) – jednostka stowarzyszona z Apator Powogaz S.A.
Inda d.o.o. (Słowenia) – jednostka stowarzyszona z George Wilson Industries Ltd.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 5 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Jednostki wchodzące w skład grupy kapitałowej objęte konsolidacją pełną

Firma	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Właściwy Sąd/ organ prowadzący rejestry	Udział w kapitale	Metoda konsolidacji	Uwagi
APATOR MINING Sp. z o.o.	Katowice	Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej, energii elektrycznej, sprzętu elektrycznego, urządzeń dźwigowych, pomp i sprzężarek oraz działalność usługowa w tym zakresie	Sąd Rejonowy w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000047770	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR CONTROL Sp. z o.o. ²	Toruń	Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej, sprzętu elektrycznego oraz działalność usługowa w tym zakresie, a także prace badawczo – rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych	Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000016020	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR METRIX S.A.	Tczew	Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, nawigacyjnych i innego przeznaczenia	Sąd Rejonowy w Gdańsku, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000046259	100,00%	Pełna	Zależna
FAP „PAFAL” S.A.	Świdnica	Produkcja aparatury kontrolno-pomiarowej, elektrycznej i elektronicznej, działalność handlowa, usługi serwisowe	Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000057162	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR RECTOR Sp. z o.o.	Zielona Góra	Informatyka, działalność wydawnicza, poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000297413	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR POWOGAZ S.A.	Poznań	Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, nawigacyjnych, produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia	Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000028129	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR ELKOMTECH S.A.	Łódź	Produkcja systemów informatycznych klasy SCADA oraz współpracujących z nimi urządzeń telemechaniki, zabezpieczeń oraz innych urządzeń sieciowych dla systemów rozproszonych	Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000009308	100,00%	Pełna	Zależna

² Do 31 marca 2019 r.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 6 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Firma	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Właściwy Sąd/ organ prowadzący rejestry	Udział w kapitale	Metoda konsolidacji	Uwagi
APATOR GmbH	Berlin	Sprzedaż systemów przedpłatowych liczników energii elektrycznej i gazomierzy	HRB 123670B Charlottenburg	100,00%	Pełna	Zależna
APATOR TELEMETRIA Sp. z o.o.	Słupsk	Produkcja urządzeń odczytujących i transmitujących dane, produkcja systemowych aplikacji informatycznych	Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS 0000290726	61,80%	Pełna	Zależna pośrednio Udział pośredni
APATOR METROTEKS TOV	Kijów Ukraina	Dystrybucja wodomierzy i ciepłomierzy	Państwowy rejestr podmiotów prawnych, indywidualnych przedsiębiorców i stowarzyszeń publicznych, 1004357102	100,00%	Pełna	Zależna pośrednio Udział pośredni
APATOR METRA S.R.O.	Sumperk Czechy	Produkcja systemu podzielników kosztów, termometrów i termostatów	Krajský soud v Ostravě, 268 34 073	100,00%	Pełna	Zależna pośrednio Udział pośredni
GEORGE WILSON INDUSTRIES Ltd	Coventry Wielka Brytania	Produkcja i sprzedaż gazomierzy domowych oraz przemysłowych; smart metering w zakresie pomiaru gazu	Companies House, 02873275	100,00%	Pełna	Zależna pośrednio Udział pośredni
APATOR Miitors ApS.	Aarhus Dania	Projektowanie i rozwój technologii ultradźwiękowych w obszarze opomiarowania wody i ciepła	The Central Business Register, 32763286	100,00%	Pełna	Zależna pośrednio Udział pośredni

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 7 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Jednostki stowarzyszone objęte konsolidacją:

Firma	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Właściwy Sąd/ organ prowadzący rejestry	Udział w kapitale	Metoda konsolidacji	Uwagi
Inda d.o.o.	Słowenia	Prace rozwojowe nad liczydłami elektronicznymi i technologiami komunikacyjnymi wykorzystywanymi w smart meteringu	Okrožno sodišče v Ljubljani, 1413554	35,00%	Wycena metodą praw własności	Jednostka stowarzyszona Udział pośredni
ZAO „Teplovodomer”	Mytishi Rosja	Produkcja i sprzedaż wodomierzy i ciepłomierzy oraz ich legalizacja i serwis	EGRUL, 1025003516603	50,00%	Wycena metodą praw własności	Jednostka stowarzyszona Udział pośredni

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator			Strona 8 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

1.1.4. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd

Mirosław Klepacki – Prezes Zarządu

Arkadiusz Chmielewski – Członek Zarządu

Rada Nadzorcza

Janusz Niedźwiecki – Przewodniczący Rady Nadzorczej

Mariusz Lewicki – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej

Janusz Marzygliński – Członek Rady Nadzorczej

Danuta Guzowska – Członek Rady Nadzorczej

Marcin Murawski – Członek Rady Nadzorczej

Kazimierz Piotrowski – Członek Rady Nadzorczej

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Aparator		Strona 9 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

2. Informacje o podstawie sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, walucie sprawozdawczej oraz zastosowanym poziomie zaokrągleń

2.1. Podstawa sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Prezentowane roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Apator S.A. na dzień oraz za rok kończący się 31 grudnia 2019 roku sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Apator S.A. obejmuje rok 2019 oraz zawiera dane porównawcze za rok 2018.

2.2. Zasady rachunkowości

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą (koncepcją) kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny niektórych aktywów trwałych (nieruchomości inwestycyjne) i instrumentów finansowych (instrumenty pochodne), które wyceniane są według wartości godziwej. Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są zgodne z zasadami przyjętymi przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 roku.

2.3. Zastosowane Międzynarodowe Standardy Rachunkowości Finansowej

ZMIANY MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW RACHUNKOWOŚCI FINANSOWEJ I ICH WPŁYW NA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. zastosowano, co do zasady, takie same zasady (politykę) rachunkowości i metody obliczeniowe, co w ostatnim sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. Wyjątek stanowią zmiany w zakresie standardu MSSF 16 *Leasing*, obowiązującego dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r.

Wdrożenie standardu pociąga za sobą następujące zmiany:

- w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej: wzrost wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz zobowiązań finansowych,
- w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów: zmniejszenie kosztów operacyjnych (innych niż amortyzacja), wzrost kosztów amortyzacji oraz kosztów finansowych.

Szczegółowy wpływ zastosowania MSSF 16 zaprezentowano w nocie 8.6 Prawo do użytkowania aktywów, zobowiązania leasingowe.

Pozostałe standardy, które weszły w życie 1 stycznia 2019 r., lecz nie mają istotnego wpływu przy sporządzaniu rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Grupy to:

- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2015-2017,
- KIMSF 23 Niepewność Związana z Ujęciem Podatku Dochodowego,
- Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach,

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 10 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- Zmiany do MSSF 9 Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą,
- Zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze.

STANDARDY OPUBLIKOWANE I ZATWIERDZONE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ, JESZCZE NIEOBOWIĄZUJĄCE

Grupa nie zdecydowała się na zastosowanie w niniejszym sprawozdaniu standardów, interpretacji lub zmian, które zostały opublikowane, jednak nie weszły jeszcze w życie.

Następujące nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje nie zostały przyjęte przez UE lub nie są jeszcze obowiązujące dla okresów kończących się 31 grudnia 2019 r. i nie zostały zastosowane w sprawozdaniu finansowym:

- Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć – dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2020 r., niezatwierdzone przez UE do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania.
- MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych oraz MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów – dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2020 r.,
- MSSF 17 Umowy Ubezpieczeniowe - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2021 r.,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe – dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później,
- Sprzedaż lub Przekazanie Aktywów Pomędzy Inwestorem a Spółką Stowarzyszoną lub Wspólnym Przedsięwzięciem (Zmiany do MSSF 10 Jednostkowe Sprawozdania Finansowe oraz do MSR 28 Jednostki Stowarzyszone) – Komisja Europejska podjęła decyzję o odroczeniu zatwierdzenia tych zmian na czas nieokreślony.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 11 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

2.4. Waluta sprawozdawcza i funkcjonalna oraz zastosowany poziom zaokrągleń

Walutą sprawozdawczą niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej).

Walutami funkcjonalnymi zagranicznych jednostek zależnych są odpowiednio:

- Apator GmbH - EUR,
- Apator Metra – CZK,
- Apator Metroteks – UAH,
- George Wilson Industries Ltd. – GBP,
- Miitors ApS. – DKK.

Na dzień sprawozdawczy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę sprawozdawczą Grupy po kursie obowiązującym na ten dzień, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany rok obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako jego odrębny składnik. Walutą funkcjonalną pozostałych spółek jest polski złoty.

2.5. Czas trwania działalności grupy

Czas trwania działalności jednostki dominującej Apator S.A. oraz jednostek objętych konsolidacją jest nieoznaczony.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości, to jest w okresie nie krótszym niż 12 miesięcy licząc od końca okresu sprawozdawczego.

2.6. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone i podpisane przez Zarząd jednostki dominującej dnia 23 kwietnia 2020 roku.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 12 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

3. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Apator

3.1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	na dzień	
		31.12.2019	31.12.2018*
Aktywa trwałe		472 363	459 944
Wartości niematerialne	8.3	95 406	91 575
Wartość firmy jednostek zależnych	8.4	123 785	123 959
Rzeczowe aktywa trwałe	8.5	170 914	182 955
Prawo do użytkowania aktywów	8.6	34 220	12 385
Aktywo kontraktowe	8.11	3 250	4 876
Nieruchomości inwestycyjne	8.7	1 502	1 405
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych konsolidowane metodą praw własności	8.8	2 540	2 782
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	8.9	64	82
- w pozostałych jednostkach		64	82
Należności długoterminowe	8.11	7 327	6 433
- od pozostałych jednostek		7 327	6 433
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	8.16	28	49
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.23	33 327	33 443
Aktywa obrotowe		415 473	379 246
Zapasy	8.10	151 698	165 625
Aktywo kontraktowe	8.11	11 946	1 626
Należności handlowe	8.12	160 579	162 428
- od jednostek powiązanych		2 317	823
- od pozostałych jednostek		158 262	161 605
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	8.12	2 551	1 370
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	8.12	11 406	7 756
Pozostałe należności krótkoterminowe	8.12	7 327	2 961
- od pozostałych jednostek		7 327	2 961
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	8.9	5 654	3 238
- w pozostałych jednostkach		5 654	3 238
Udzielone pożyczki krótkoterminowe	8.14	-	50
- pozostałym jednostkom		-	50
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8.15	34 322	29 331
Środki pieniężne o ograniczonym sposobie dysponowania	8.15	432	604
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	8.16	4 783	3 811
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	8.13	24 775	446
AKTYWA RAZEM		887 836	839 190

* - dane przekształcone (nota 8.6, 8.37)

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 13 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	na dzień	
		31.12.2019	31.12.2018*
Kapitał własny		492 889	476 984
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		486 189	471 391
Kapitał podstawowy	8.17	3 286	3 311
Pozostałe kapitały	8.18	482 997	448 197
Kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń		(270)	(194)
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji		(1 361)	(4 892)
Niepodzielony wynik finansowy		1 537	24 969
- <i>niepodzielony wynik z lat ubiegłych</i>		(38 724)	(31 088)
- <i>wynik bieżącego okresu</i>		53 410	67 788
- <i>odpisy z wyniku bieżącego roku</i>		(13 149)	(11 731)
Udziały niesprawujące kontroli	8.19	6 700	5 593
Zobowiązania		394 947	362 206
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe		57 597	54 769
Długoterminowe kredyty i pożyczki	8.20	15 895	24 007
- <i>od pozostałych jednostek</i>		15 895	24 007
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	8.22	2 470	9 383
- <i>wobec pozostałych jednostek</i>		2 470	9 383
Zobowiązania kontraktowe	8.22	1 954	3 407
Zobowiązania długoterminowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów		21 112	5 643
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.23	7 062	4 223
Długoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8.21	8 111	7 128
Pozostałe rezerwy długoterminowe	8.21	993	978
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe		337 350	307 437
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	8.20	139 261	139 286
- <i>od pozostałych jednostek</i>		139 261	139 286
Zobowiązania handlowe	8.22	86 654	86 607
- <i>wobec jednostek powiązanych</i>		1 030	278
- <i>wobec pozostałych jednostek</i>		85 624	86 329
Zobowiązania kontraktowe		11 773	2 049
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	8.22	3 747	2 681
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	8.22	16 924	16 079
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	8.22	37 619	32 476
- <i>wobec pozostałych jednostek</i>		37 619	32 476
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów		8 836	3 959
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8.21	13 743	16 466
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	8.21	18 650	7 834
Zobowiązania związane z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży		143	-
PASYWA RAZEM		887 836	839 190

* - dane przekształcone (nota 8.6, 8.37)

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 14 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

3.2. Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	za okres	
		od 01.01.2019	od 01.01.2018
		do 31.12.2019	do 31.12.2018
Przychody ze sprzedaży dóbr i usług		877 593	827 802
- jednostkom powiązanim		21 479	17 964
- pozostałym jednostkom		856 114	809 838
Koszt własny sprzedaży		(639 831)	(568 897)
- jednostkom powiązanim		(14 190)	(11 906)
- pozostałym jednostkom		(625 641)*	(556 991)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		237 762	258 905
Koszty sprzedaży		(39 754)	(42 023)
Koszty ogólnego zarządu		(123 474)	(120 012)
Zysk (strata) ze sprzedaży		74 534	96 870
Pozostałe przychody (koszty) operacyjne, w tym:		490	(7 087)
Przychody	8.25	9 109	6 643
Koszty	8.25	(8 619)	(13 730)
- w tym wynik z tytułu utraty wartości należności		(1 501)	(671)
Udział w zyskach jednostek objętych konsolidacją metodą praw własności		1 393	1 342
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		76 417	91 125
Przychody (koszty) finansowe, w tym:		(2 533)	649
Przychody	8.26	6 377	7 177
Koszty	8.26	(8 910)	(6 528)
- w tym wynik z tytułu utraty wartości netto aktywów finansowych		132	25
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		73 884	91 774
Bieżący podatek dochodowy	8.23	(15 659)	(16 958)
Odroczony podatek dochodowy	8.23	(2 938)	(5 580)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		55 287	69 236
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-	1 169
Działalność kontynuowana i zaniechana			
Zysk (strata) netto		55 287	70 405

*- Zgodnie z prezentacją przyjętą począwszy od 2019 r., pozycję „Utworzenie rezerwy na naprawy gwarancyjne” przeniesiono z segmentu Pozostałej działalności operacyjnej do Kosztu własnego sprzedaży

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 15 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	za okres	
		od 01.01.2019	od 01.01.2018
		do 31.12.2019	do 31.12.2018
<i>Inne całkowite dochody / (koszty)</i>			
Inne całkowite dochody / (koszty) netto		3 489	(1 666)
Pozycje, które mogą w przyszłości być przeklasyfikowane do wyniku finansowego:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		1 542	1 604
Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń wraz z efektem podatkowym		2 023	(2 803)
Pozycje, które w przyszłości nie będą przeklasyfikowane do wyniku finansowego:			
Zyski i straty aktuarialne wraz z efektem podatkowym		(76)	(467)
Całkowite dochody ogółem		58 776	68 739
Zysk (strata) netto, z tego przypadający:		55 287	70 405
akcjonariuszom jednostki dominującej		53 410	67 788
akcjonariuszom niesprawującym kontroli		1 877	2 617
Całkowite dochody ogółem, z tego przypadające:		58 776	68 739
akcjonariuszom jednostki dominującej		56 932	66 090
akcjonariuszom niesprawującym kontroli		1 844	2 649
Zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą:			
z działalności kontynuowanej			
- podstawowy		1,83	2,26
- rozwodniony		1,83	2,26
Średnia ważona liczba akcji		29 253 721	29 450 308

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 16 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

3.3. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

WYSZCZEGÓLNIENIE	KAPITAŁ PRZYPADAJĄCY NA UDZIAŁOWCÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ						Udziały niesprawujące kontroli	KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji	Niepodzielony wynik finansowy	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2018	3 311	426 825	273	(3 661)	24 245	450 993	4 505	455 498
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	-	(1 440)	(1 440)	-	(1 440)
Saldo po zmianach	3 311	426 825	273	(3 661)	22 805	449 553	4 505	454 058
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018								
Całkowite dochody:								
Zysk netto za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	-	-	-	-	67 788	67 788	2 617	70 405
Podział wyniku na kapitał zapasowy	-	30 325	-	-	(30 325)	-	-	-
Pokrycie straty z kapitału rezerwowego	-	(4 204)	-	-	4 204	-	-	-
Inne całkowite dochody:								
Pozycje, które mogą być w przyszłości przeklasyfikowane do wyniku finansowego:								
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń wraz z efektem podatkowym	-	-	-	(2 803)	-	(2 803)	-	(2 803)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	1 572	-	1 572	32	1 604
Pozycje, które przyszłości nie będą przeklasyfikowane do wyniku finansowego:								
Przeszacowanie rezerwy z tytułu programu określonych świadczeń wraz z efektem podatkowym	-	-	(467)	-	-	(467)	-	(467)
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	(467)	(1 231)	-	(1 698)	32	(1 666)

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 17 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	KAPITAŁ PRZYPADAJĄCY NA UDZIAŁOWCÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ						Udziały niesprawujące kontroli	KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji	Niepodzielony wynik finansowy	Razem		
Całkowite dochody ujęte w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018	-	26 121	(467)	(1 231)	41 667	66 090	2 649	68 739
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym								
Dywidendy	-	-	-	-	(25 161)	(25 161)	(193)	(25 354)
Wyplacone zaliczki na dywidendę	-	-	-	-	(11 731)	(11 731)	-	(11 731)
Zakup akcji własnych	-	(4 749)	-	-	-	(4 749)	-	(4 749)
Zakup dodatkowych udziałów jednostki zależnej	-	-	-	-	(2 611)	(2 611)	(1 368)	(3 979)
Saldo na dzień 31.12.2018	3 311	448 197	(194)	(4 892)	24 969	471 391	5 593	476 984

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 18 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenie:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	KAPITAŁ PRZYPADAJĄCY NA UDZIAŁOWCÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ						Udziały niesprawujące kontroli	KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji	Niepodzielony wynik finansowy	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2019	3 311	448 197	(194)	(4 892)	24 969	471 391	5 593	476 984
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019								
Całkowite dochody:								
Zysk netto za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	-	-	-	-	53 410	53 410	1 877	55 287
Podział wyniku na kapitał zapasowy	-	37 644	-	-	(37 644)	-	-	-
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	(319)	-	-	319	-	-	-
Inne całkowite dochody:								
Pozycje, które mogą być w przyszłości przeklasyfikowane do wyniku finansowego:								
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń wraz z efektem podatkowym	-	-	-	2 023	-	2 023	-	2 023
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	1 508	67	1 575	(33)	1 542
Pozycje, które w przyszłości nie będą przeklasyfikowane do wyniku finansowego:								
Przeszacowanie rezerwy z tytułu programu określonych świadczeń wraz z efektem podatkowym	-	-	(76)	-	-	(76)	-	(76)
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	(76)	3 531	67	3 522	(33)	3 489
Całkowite dochody ujęte w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019	-	37 325	(76)	3 531	16 152	56 932	1 844	58 776

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 19 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	KAPITAŁ PRZYPADAJĄCY NA UDZIAŁOWCÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ						Udziały niesprawujące kontroli	KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji	Niepodzielony wynik finansowy	Razem		
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym:								
Dywidendy	-	-	-	-	(26 435)	(26 435)	(573)	(27 008)
Wyłacone zaliczki na dywidendę	-	-	-	-	(13 149)	(13 149)	-	(13 149)
Zakup akcji własnych	-	(5 520)	-	-	-	(5 520)	-	(5 520)
Umorzenie akcji własnych	(25)	2 995	-	-	-	2 970	-	2 970
Pozostałe zmiany kapitału	-	-	-	-	-	-	(164)	(164)
Saldo na dzień 31.12.2019	3 286	482 997	(270)	(1 361)	1 537	486 189	6 700	492 889

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 20 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

3.4. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	za okres	
		od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem (działalność kontynuowana)		73 884	91 774
Zysk przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	8.25	-	1 404
Korekty:		44 883	44 123
Amortyzacja wartości niematerialnych		14 804	11 811
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych		35 067	29 971
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych		(1 945)	(120)
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(1 530)	(870)
Zyski z wyceny nieruchomości inwestycyjnych według wartości godziwej		(105)	(40)
(Zyski) straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych		381	(509)
Koszty odsetek		4 316	4 188
Udziały w (zyskach) stratach jednostek stowarzyszonych		(1 393)	(1 342)
Przychody z tytułu odsetek		(104)	(47)
Inne korekty	8.26	(4 608)	1 081
Środki pieniężne z działalności operacyjnej przed uwzględnieniem zmian w kapitale obrotowym		118 767	137 301
Zmiana stanu zapasów		13 927	(39 950)
Zmiana stanu aktywa kontraktowego		(8 694)	(6 502)
Zmiana stanu należności	8.26	(4 716)	22 483
Zmiana stanu zobowiązań	8.26	11 030	12 778
Zmiana stanu rezerw	8.26	9 503	(16 521)
Zmiana stanu środków pieniężnych o ograniczonym sposobie dysponowania	8.26	270	(604)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	8.26	(2 167)	(244)
Inne korekty	8.26	-	266
Środki pieniężne wygenerowane w toku działalności operacyjnej		137 920	109 007
Zapłacony podatek dochodowy		(16 617)	(19 224)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		121 303	89 783
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych	8.26	(18 665)	(14 205)
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych	8.26	640	-
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów leasingowych	8.26	(40 714)	(28 887)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	8.26	6 054	6 011
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		-	281
Płatności za udziały w jednostkach zależnych		-	(8 353)
Pożyczki udzielone		-	(50)
Otrzymane spłaty pożyczek udzielonych		50	-
Otrzymane odsetki		3	-
Otrzymane dywidendy		1 332	1 021
Inne wydatki		(701)	(950)
Środki pieniężne netto wykorzystane z działalności inwestycyjnej		(52 001)	(45 132)

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 21 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	NOTA	za okres	
		od 01.01.2019	od 01.01.2018
		do 31.12.2019	do 31.12.2018
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej</i>			
Nabycie akcji własnych		(2 550)	(4 749)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		20 233	33 154
Splaty kredytów i pożyczek		(28 878)	(38 061)
Odsetki zapłacone		(3 936)	(4 024)
Dywidendy wypłacone		(39 950)	(37 010)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(8 706)	(5 863)
Inne wydatki		(524)	(369)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(64 311)	(56 922)
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych		4 991	(12 271)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		29 331	41 602
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		34 322	29 331

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 22 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

4. Stosowane zasady rachunkowości

4.1. Podstawa sporządzenia (zasady ogólne)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny niektórych aktywów trwałych (nieruchomości inwestycyjne) i instrumentów finansowych (instrumenty pochodne), które wyceniane są według wartości godziwej.

Najistotniejsze ze stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości zostały zaprezentowane w punktach od 4.2.1 do 4.3.15.

Zasady i polityka rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przez Grupę.

4.2. Konsolidacja

4.2.1. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe jednostki dominującej Apator S.A. oraz spółek zależnych.

Na dzień nabycia jednostki zależnej (objęcia kontroli), aktywa i pasywa jednostki nabywanej są wyceniane według ich wartości godziwej. Nadwyżka ceny nabycia ponad wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki jest ujmowana w aktywach sprawozdania z sytuacji finansowej jako wartość firmy. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest w wyniku okresu, w którym nastąpiło nabycie. Udziały niesprawujące kontroli są wykazywane według przypadającej na nich wartości godziwej aktywów netto.

W przypadku nabywania udziałów niesprawujących kontroli tj. nabywania dodatkowych udziałów/akcji mając już wcześniej kontrolę nie ustala się nowej wartości godziwej nabywanych aktywów i pasywów. Operację tą ujmuje się jako przesunięcie w kapitałach pomiędzy udziałami niesprawującymi kontroli a udziałem spółki dominującej w wartości ustalonej w oparciu o wartość godziwą aktywów netto na dzień objęcia kontroli.

Spółki zależne, nad którymi jednostka dominująca utraciła kontrolę w ciągu roku podlegają konsolidacji od początku roku obrotowego do dnia utraty kontroli. Wyniki finansowe jednostek nabytych w ciągu roku są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od momentu przejęcia kontroli.

W przypadkach, gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych bądź stowarzyszonych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez jednostkę z zasadami stosowanymi przez podmiot dominujący.

Ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego wyłączone zostały wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją.

4.2.2. Inwestycje w podmioty stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na których politykę operacyjną i finansową Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz ich nie kontroluje.

Wspólne przedsięwzięcie to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej strony podejmują działalność gospodarczą podlegającą współkontroli i obie strony mają prawo do aktywów netto wspólnego przedsięwzięcia.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 23 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach lub stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wykazywanych metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu lub współkontroli do momentu jej wygaśnięcia.

Grupa dokonuje również pomiaru utraty wartości udziałów w aktywach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć i dokonuje odpowiednich odpisów aktualizujących. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przekracza wartość bilansową jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia wartość ta zostaje zredukowana do zera i zaprzestaje się rozpoznawania dalszych strat, jeśli Grupa nie ma obowiązku ich pokrycia.

4.2.3. Wartość firmy

Wartość firmy to składnik aktywów reprezentujący przyszłe korzyści ekonomiczne powstające z aktywów nabytych w ramach połączenia jednostek, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Wartość firmy jest wykazywana jako składnik aktywów i przynajmniej raz w roku poddawana jest testowi na utratę wartości. Skutki utraty wartości odnoszone są w wynik i nie podlegają odwróceniu w kolejnych okresach.

4.3. Szczegółowe zasady wyceny aktywów i pasywów stosowane w grupie kapitałowej

4.3.1. Wartości niematerialne

Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszanego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe, uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych oraz aktywowane koszty finansowania zewnętrznego. Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie ich poniesienia.

Koszty prac rozwojowych ujmowane są jako wartości niematerialne w oparciu o ich cenę nabycia pomniejszoną o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Grupę o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady, w tym nakłady na wytworzone we własnym zakresie: znaki towarowe i markę, są ujmowane jako zysk lub strata bieżącego okresu w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w odniesieniu do ceny nabycia składnika aktywów lub wartości jej równoważnej pomniejszonej o jego wartość rezydualną.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 24 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Koszt amortyzacji ujmuje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

- Patenty i licencje od 2 do 5 lat
- Prace rozwojowe od 3 do 5 lat
- Oprogramowanie komputerowe od 3 do 5 lat
- Relacje z klientami do 10 lat
- Pozostałe wartości niematerialne i prawne do 5 lat (z wyjątkiem znaku towarowego, który nie podlega amortyzacji)

4.3.2. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to aktywa rzeczowe posiadane przez Grupę w celu wykorzystania do produkcji, dostarczania towarów lub świadczenia usług, oddania w odpłatne użytkowanie osobom trzecim lub w celach administracyjnych, co do których przewiduje się, że będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Wycenia się je według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz o odpisy z tytułu utraty wartości. Zgodnie z podejściem opartym na komponentach Grupa przyjmuje odmienne stawki amortyzacyjne dla znaczących elementów składowych rzeczowego aktywa trwałego. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie oddania do użytkowania. Przy ustalaniu rocznych stawek amortyzacji uwzględnia się okres ekonomicznego użytkowania rzeczowego aktywa trwałego. Poprawność stosowania okresów i stawek amortyzacyjnych przez Grupę jest okresowo weryfikowana przez kierowników działów produkcyjnych. Dla celów amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników aktywów są następujące:

- Budynki i budowle od 10 do 40 lat
- Maszyny i urządzenia od 2 do 25 lat
- Środki transportu od 4 do 10 lat
- Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe od 3 do 10 lat

Jeżeli zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość sprawozdawcza rzeczowych aktywów trwałych może nie być odzyskiwana, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, iż mogła nastąpić utrata wartości, a wartość sprawozdawcza przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których te aktywa należą jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. W przypadku składnika aktywów, który nie generuje wpływów pieniężnych w sposób znacząco samodzielny, wartość odzyskiwalna jest ustalana dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego ten składnik należy.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania rzeczowych aktywów trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych aktywów i są ujmowane w wyniku okresu, w którym nastąpiła sprzedaż.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą aktywów będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania do użytkowania.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 25 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Grupa posiada rzeczowe aktywa trwale wykorzystywane w działalności socjalnej, którymi administruje. Aktywa te łącznie z prawem wieczystego użytkowania gruntu na dzień przejścia na MSSF zostały wycenione w wartości godziwej przez rzeczoznawcę majątkowego.

4.3.3. Leasing

Kwalifikacji leasingu dokonuje się zgodnie z MSSF 16.

Rozpoznanie, czy umowa zawiera znamiona leasingu zależy od treści umowy w momencie jej zawarcia, wskazującej na to, czy realizacja umowy zależy od wykorzystania konkretnego składnika aktywów lub czy umowa daje efektywne prawo do używania konkretnego aktywa, nawet jeśli to prawo nie jest wyraźnie ujęte w umowie.

Umowy leasingu są aktywowane na dzień rozpoczęcia leasingu jako prawo do użytkowania aktywów wraz z odnośnym zobowiązaniem leasingowym ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania umowy. W wartości początkowej przedmiotów leasingu uwzględnia się wartość nakładów na przywrócenie aktywa do pierwotnego stanu, o ile umowa leasingowa zawiera takie zobowiązanie.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Prawo do użytkowania aktywów leasingowych jest amortyzowane minimalnie przez okres trwania umowy. Przy ustalaniu okresu leasingu uwzględnia się również dodatkowe okresy, jeśli umowa leasingowa zawiera opcję przeniesienia własności przedmiotów leasingu, a Spółka zamierza z niej skorzystać.

Próg materialności ustalono na poziomie 20 tys. zł dla wartości prawa do użytkowania pojedynczego aktywa w leasingu.

4.3.4. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z czynszów i/lub utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany przyrost ich wartości. Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na dzień sprawozdawczy w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały.

4.3.5. Aktywa trwale i grupy aktywów netto przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia a także grupy aktywów netto przeznaczonych do zbycia wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości sprawozdawczej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów netto są klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość sprawozdawcza będzie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży, a wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

4.3.6. Zapasy

Materiały i towary wycenia się według ceny nabycia (ceny zakupu powiększonej o koszty transportu, opłaty graniczne, cło, koszty rozładunku i załadunku). Rozchód materiałów i towarów wyceniany jest według średniej ważonej.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 26 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Produkty wycenia się na bieżąco po koszcie wytworzenia, a zapas produktów i towarów wyceniany jest według kosztów wytworzenia nie wyższych od ich cen sprzedaży netto, możliwych do uzyskania, gdyby sprzedaż miała miejsce na dzień sprawozdawczy. Na koszt wytworzenia składa się suma kosztów bezpośrednich (materiały, płace) i uzasadniona część kosztów pośrednich związanych z wytworzeniem produktu obejmująca koszty pośrednie produkcji i część stałych kosztów pośrednich odpowiadającą poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Zapasy są weryfikowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Na zapasy nieprzydatne ekonomicznie dokonuje się 100% odpisu aktualizującego. Ponadto dla celów urealnienia wartości zapasów przeprowadza się analizę struktury wiekowej zapasów, której decydującym czynnikiem jest data przychodu i rozchodu z magazynu.

4.3.7. Koszty finansowania zewnętrznego

Grupa aktywuje koszty finansowania zewnętrznego (odsetki i inne koszty ponoszone przez Grupę w związku z uruchomieniem finansowania), które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu lub budowie rzeczowych składników majątku. Zasady aktywowania nie są stosowane do nieruchomości inwestycyjnych i zapasów produkowanych w sposób powtarzalny, o krótkim cyklu produkcyjnym.

W zakresie, w jakim Grupa pożyczka środki specjalnie w celu sfinansowania pozyskania składnika aktywów, kwota kosztów finansowania zewnętrznego, którą można aktywować, stanowi różnicę między rzeczywistymi kosztami finansowania zewnętrznego w danym okresie, a przychodami jednostek z tytułu tymczasowego zainwestowania tych pożyczonych środków.

Jeżeli Grupa pożyczka środki finansowe z ogólnym przeznaczeniem, a następnie wykorzystuje je w celu pozyskania składnika aktywów, wówczas do wydatków poniesionych w danym okresie stosuje się stopę kapitalizacji (średnia ważona kosztów finansowania zewnętrznego, obejmująca ogół kredytów i pożyczek pozostających do uregulowania w tym okresie).

4.3.8. Instrumenty finansowe

Jako instrument finansowy Grupa kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze. Klasyfikacja aktywów finansowych jest uzależniona od przyjętego przez Grupę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz warunków umownych przepływów pieniężnych.

Aktywa finansowe klasyfikowane są do jednej z następujących kategorii:

- aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu - instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek. W tej kategorii Spółka klasyfikuje i prezentuje w sprawozdaniu w sytuacji finansowej w szczególności:
 - należności handlowe oraz pozostałe aktywa obrotowe,
 - środki pieniężne,
 - ekwiwalenty środków pieniężnych,
 - środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT;
- aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody - instrumenty dłużne, z których przepływy stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek, a które są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów pieniężnych i w celu sprzedaży; wyceniane są według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, za wyjątkiem zysków i strat z tytułu utraty wartości, przychodów z tytułu odsetek oraz różnic kursowych, które ujmuje się w wyniku finansowym.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku i 31 grudnia 2019 roku Grupa nie posiadała instrumentów dłużnych zaklasyfikowanych do tej kategorii. W odniesieniu do posiadanych instrumentów kapitałowych, które nie

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 27 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

dają kontroli, współkontroli ani znaczącego wpływu na jednostki, Grupa po początkowym ujęciu wycenia te inwestycje w instrumenty kapitałowe w wartości godziwej z prezentacją zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej w pozostałych całkowitych dochodach.

- aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - aktywa, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez całkowite dochody wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do tej kategorii Grupa zalicza instrumenty pochodne (w szczególności kontrakty forward oraz swap);

Zobowiązania finansowe klasyfikowane są do jednej z następujących kategorii:

- prezentowane w wartości godziwej przez wynik finansowy – ujmowane są w pozycji „Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe” i obejmują posiadane przez Grupę instrumenty pochodne (w szczególności kontrakty forward oraz swap);
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu – zobowiązania finansowe niezaklasyfikowane jako „wykazywane w wartości godziwej przez wynik finansowy”; ujmowane są przede wszystkim w pozycji „Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe”.

Ujmowanie i wycena składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego na moment ujęcia oraz usuwanie

Grupa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Pierwotnie wyceniane są one w wartości godziwej. Koszty transakcji przypisywane bezpośrednio do zakupu lub emisji aktywów i zobowiązań finansowych (z wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik) odpowiednio dodaje się do lub odejmuje od wartości godziwej aktywów lub zobowiązań finansowych w chwili początkowego ujęcia. Koszty transakcji bezpośrednio przypisywane nabyciu aktywów finansowych lub przejęciu zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik ujmuje się bezpośrednio w wyniku.

Aktywa finansowe wyłączane są z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione, a Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu ich własności. W przypadku, gdy Grupa nie przenosi wszystkich rodzajów ryzyka i korzyści wynikających z praw własności ani ich nie zachowuje, ale nadal sprawuje kontrolę nad przeniesionym składnikiem aktywów, ujmuje zachowane udziały w tym składniku i związane z nimi zobowiązania, które będzie musiała uiścić.

Jeżeli Grupa zachowuje wszystkie rodzaje ryzyka i korzyści wynikające z prawa własności do przeniesionego składnika aktywów, nadal ujmuje ten składnik oraz zabezpieczone finansowanie zewnętrzne na poczet otrzymanych korzyści.

Grupa zaprzestaje ujmowania zobowiązań finansowych wyłącznie w przypadku ich wypełnienia, umorzenia lub wygaśnięcia. Różnicę między wartością bilansową usuniętego zobowiązania finansowego, a zapłatą uiszczoną lub należną ujmuje się w wyniku.

Wycena po początkowym ujęciu

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu, wykazuje się (po początkowym ujęciu) według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe, inne niż wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazuje się według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

Aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do kategorii wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym instrumenty pochodne) przeszacowuje się do wartości godziwej z ujęciem efektów wyceny w wyniku finansowym.

Utrata wartości aktywów finansowych

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 28 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Grupa stosuje model oczekiwanych strat kredytowych (ang. expected credit losses – „ECL”) dla następujących kategorii aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu:

- należności handlowe - stanowią kwoty należne od klientów za towary sprzedane lub usługi wykonane w toku zwykłej działalności gospodarczej. Jeżeli spłaty należności można oczekiwać w ciągu jednego roku (lub w zwykłym cyklu działalności gospodarczej przedsiębiorstwa, jeżeli jest dłuższy), należności klasyfikuje się jako aktywa obrotowe. W przeciwnym wypadku, wykazuje się je jako aktywa trwałe.
- udzielone pożyczki
- środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych oraz środki pieniężne zgromadzone na rachunkach VAT.

Grupa dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych związanych z aktywami finansowymi wycenianymi wg zamortyzowanego kosztu, niezależnie od tego czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

Odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych

W przypadku krótkoterminowych należności handlowych, Grupa stosuje podejście uproszczone (zgodne z MSSF 9) i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia.

Odpis z tytułu utraty wartości tworzony jest na należności bieżące, przeterminowane (wątpliwe), w windykacji i sporne w kwocie brutto (z podatkiem VAT). Odpis z tytułu utraty wartości należności przeterminowanych jest tworzony po uwzględnieniu skumulowanego odpisu na należności sporne i w windykacji.

Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się na podstawie szacunku prawdopodobieństwa odzyskiwalności aktywów, w oparciu o dane historyczne. Ponadto, Grupa tworzy odpisy specyficzne na należności zagrożone nieściągalnością (będące przedmiotem spraw spornych, objętych postępowaniem upadłościowym).

Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Grupa dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych związanych z aktywami wycenianymi w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

Kredyty bankowe

Kredyty bankowe początkowo ujmowane są według wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

Po początkowym ujęciu wszystkie zobowiązania, z wyjątkiem zobowiązań wycenianych wg wartości godziwej, wycenia się w skorygowanej cenie nabycia, stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe, takie jak kontrakty walutowe typu fx forward w celu zabezpieczenia ryzyka zmiany kursu walut.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem wzrostu stóp procentowych (WIBOR 6M, o który oparte są płatności odsetkowe w związku z zaciągniętym kredytem inwestycyjnym), Grupa wykorzystuje transakcję zabezpieczającą IRS (Interest Rate Swap). Transakcja IRS umożliwia zarządzanie ryzykiem stóp procentowych, pozwalając m. in. na zamianę stopy procentowej kredytu ze stopy zmiennej na stałą, dając możliwość zabezpieczenia przed wzrostem kosztu kredytu.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 29 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

W związku z tym, że przyszłe planowane płatności z tytułu sprzedaży lub zakupu nie są ujmowane w sprawozdaniu finansowym Spółki, podczas gdy instrumenty zabezpieczające fx forward bez rachunkowości zabezpieczeń są wyceniane do wartości godziwej przez wynik, powstaje potencjalne księgowo niedopasowanie. Celem jego eliminacji Grupa wprowadziła od 1 lipca 2011 roku rachunkowość zabezpieczeń.

Jeśli pochodny instrument finansowy jest wyznaczony jako zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dotyczących określonego ryzyka związanego z rozpoznaniem składnikiem aktywów, z rozpoznaniem zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, która mogłaby wpłynąć na zysk lub stratę bieżącego okresu, część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach i prezentuje, jako osobną pozycję z tytułu zabezpieczenia, w kapitale własnym. Zyski lub straty rozpoznane uprzednio w kapitale własnym są przenoszone do zysku lub straty bieżącego okresu w tym samym okresie i w tej samej pozycji, w których zabezpieczane przepływy pieniężne są ujmowane w wyniku finansowym. Nieefektywną część zmian wartości godziwej instrumentu pochodnego ujmuje się natychmiast jako zysk lub stratę bieżącego okresu.

Jeśli instrument zabezpieczający przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, wykonany, lub zmianie ulega jego przeznaczenie, Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń. Skumulowane zyski lub straty uprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitałach pozostawia się w kapitałach aż do momentu realizacji planowanej transakcji i jej ujęcia jako zysk lub stratę bieżącego okresu. W przypadku, gdy pozycja zabezpieczana jest aktywem niefinansowym, zyski lub straty uprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach korygują wartość sprawozdawczą tego aktywa w momencie jego rozpoznania. Jeśli nie przewiduje się wystąpienia planowanej transakcji, zyski lub straty ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowane są natychmiast jako zysk lub strata bieżącego okresu. W pozostałych przypadkach kwoty uprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach ujmuje się w się jako zysk lub strata bieżącego okresu w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na zysk lub stratę bieżącego okresu.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest ono wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

4.3.9. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w wyniku finansowym w wartości netto (pomniejszonej o spodziewane przychody).

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia tworzona jest w przypadku, gdy spodziewane przez Grupę korzyści ekonomiczne z umowy są niższe niż nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków umownych. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe. Rezerwy tworzy się również na przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów Grupa jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 30 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

umowy a plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny oszacować wartość tych przyszłych zobowiązań.

Grupa tworzy również rezerwę na naprawy gwarancyjne. Do obliczenia rezerwy wykorzystywany jest wskaźnik stosunku kosztu napraw gwarancyjnych do ogółu sprzedaży w okresie. Rezerwa na naprawy gwarancyjne jest tworzona w ciężar działalności podstawowej- jako koszt specjalny związany z produkcją wyrobu.

4.3.10. Świadczenia pracownicze

Zgodnie z systemami wynagradzania pracownicy mają prawo do odpraw emerytalnych oraz w niektórych spółkach Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz stałej podstawy określonej w zakładowych układach zbiorowych pracy. Spółki tworzą rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Tworzone rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne ustalane są w oparciu o metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych technikami aktuarnymi. Podstawą do wiarygodnego oszacowania wielkości rezerw są:

- kryteria nabywania praw do wymienionych świadczeń;
- założenia aktuarnalne.

Zgodnie z MSR 19 koszt programu określonych świadczeń (rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe) obejmuje następujące składniki:

- koszty świadczeń pracowniczych – ujmowane w wyniku (pozostałe koszty operacyjne);
- odsetki netto od zobowiązań z tytułu określonych świadczeń netto – ujmowane w wyniku (pozostałe koszty operacyjne);
- przeszacowania zobowiązań z tytułu określonych świadczeń netto (zyski / straty aktuarnalne) – ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach (kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń).

Koszty innych długoterminowych świadczeń pracowniczych (nagrody jubileuszowe) – ujmowane są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Grupa tworzy rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności, które będzie musiała ponieść w wyniku niewykorzystanego przez pracowników uprawnienia, a które to uprawnienie przysługuje na dzień sprawozdawczy. Rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności ujmuje się jako zobowiązanie po potrąceniu wszelkich kwot już zapłaconych. Rezerwa na koszty kumulowanych płatnych nieobecności stanowi rezerwę krótkoterminową, nie podlega dyskontowaniu i tworzona jest w ciężar działalności podstawowej.

4.3.11. Przychody

Przychody ze sprzedaży dóbr

Grupa całość przychodów ze sprzedaży dóbr rozpoznaje „w punkcie w czasie”, w momencie przejścia kontroli nad danym dobrem przez odbiorcę.

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują one należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 31 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Przychody ze sprzedaży usług

Przychody z tytułu świadczenia usług dotyczące krótkoterminowych zleceń są rozpoznawane „w punkcie w czasie” w momencie finalizacji usługi, po potwierdzeniu wykonania obligacji kontraktowej (po otrzymaniu protokołu odbioru).

Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych rozpoznawane są w momencie transferu kontroli nad towarami lub usługami na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Przychody ujmowane są w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – będzie ona uprawniona w zamian za te dobra lub usługi.

Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem są aktywowane i rozliczane w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Gwarancje i terminy płatności

Co do zasady, stosowane w Grupie terminy płatności nie przekraczają 90 dni.

Gwarancje w zakresie należytego wykonania kontraktu udzielane są co do zasady na okresy 2-letnie, a po ich wygaśnięciu, w okresie kolejnych 2-5 lat (w zależności od umowy), obowiązują gwarancje z tytułu rękojmi.

W przypadku systemów informatycznych, gwarancje udzielane są standardowo na okres 12 miesięcy.

Ustalanie ceny transakcyjnej

W przypadku umów obejmujących kilka zobowiązań do wykonania świadczenia, do każdego z tych zobowiązań przypisywana jest cena transakcyjna w oparciu o jednostkową cenę sprzedaży. Jeśli cen tych nie można ustalić na podstawie bezpośrednich obserwacji, są one szacowane w oparciu o oczekiwane koszty powiększone o narzut.

Szacunki dotyczące przychodów, kosztów bądź stopnia ukończenia prac są weryfikowane, gdy zmieniły się okoliczności. Wynikające z tej weryfikacji zwiększenia bądź zmniejszenia szacowanych przychodów lub kosztów są ujmowane w wyniku finansowym okresu, w którym kierownictwo dowiedziało się o okolicznościach będących podstawą weryfikacji oszacowań.

W przypadku umów o stałej cenie klient płaci stałą kwotę zgodnie z harmonogramem płatności. Jeśli wartość usług wyświadczonych przez Grupę przekracza wartość zapłaty, ujmowane są aktywa z tytułu umowy z klientami. Jeśli wartość zapłaty przekracza wartość wyświadczonych usług, ujmowane jest zobowiązanie z tytułu umowy z klientami.

Inne przychody

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są sukcesywnie w miarę ich narastania, w odniesieniu do wartości sprawozdawczej netto danego składnika aktywów finansowych, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

4.3.12. Transakcje w walutach obcych

W sprawozdaniach finansowych jednostek wchodzących w skład grupy kapitałowej Apator transakcje w walucie obcej przelicza się według kursu obowiązującego na dzień dokonania transakcji. Na dzień sprawozdawczy aktywa i pasywa pieniężne wykazuje się według kursu banku wiodącego obowiązującego na

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 32 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

koniec okresu sprawozdawczego. Zyski i straty wynikłe z przeliczenia walut są odnoszone bezpośrednio w wynik finansowy.

Walutą funkcjonalną zagranicznej jednostki zależnej Apator GmbH jest EUR, jednostki zależnej Apator Metra – CZK, natomiast walutą funkcjonalną zagranicznej jednostki zależnej Apator Metroteks jest UAH, jednostki zależnej Miitors ApS. – DKK, a jednostki zależnej GEORGE WILSON INDUSTRIES Ltd. – GBP. Na dzień sprawozdawczy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień sprawozdawczy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany rok obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako jego odrębny składnik.

W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w wyniku finansowym.

4.3.13. Podatki

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością sprawozdawczą aktywów i zobowiązań i ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Odroczony podatek dochodowy nie jest ujmowany w przypadku następujących różnic przejściowych: początkowe ujęcie aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i nie wpływa ani na zysk lub stratę bieżącego okresu ani na dochód do opodatkowania, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości. Ponadto, nie ujmuje się podatku odroczonego od różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy. Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy tym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z nierozliczoną stratą podatkową, niewykorzystaną ulgą podatkową i ujemnymi różnicami przejściowymi, są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich wykorzystanie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

Spółki wchodzące w skład Grupy Apator stosują stawki podatkowe zgodnie z obowiązującymi przepisami kraju, w którym prowadzą działalność gospodarczą (Czechy 19%, Ukraina 18%, Niemcy 15%, Wielka Brytania 19%, Dania 22%).

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 33 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

4.3.14. Ulga strefowa wynikająca z prowadzenia działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Jednostka dominująca Apator SA korzysta ze zwolnienia w podatku dochodowym z tytułu kosztów nowej inwestycji na mocy uzyskanego w dniu 28 grudnia 2010 roku zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na obszarze Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Zwolnieniu podlega dochód strefowy, czyli dochód uzyskany z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie PSSE, w ramach uzyskanego zezwolenia.

Apator S.A. ujmuje ulgę podatkową wynikającą z prowadzenia działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych) zgodnie z MSR 12 tj. rozpoznaje ją jako aktywa z tytułu odroczonego podatku do wysokości możliwej do uzyskania pomocy publicznej. Maksymalna wysokość możliwej do uzyskania pomocy kalkulowana jest jako iloczyn intensywności pomocy obowiązującej dla województwa oraz wartości nakładów poniesionych w ramach inwestycji uznanych za wydatki kwalifikowane. Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z niewykorzystaną ulgą podatkową są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich wykorzystanie. Aktywa te podlegają ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

W dniu 23 czerwca 2014 roku, Spółka uzyskała kolejne zezwolenie na prowadzenie działalności na obszarze Pomorskiej specjalnej Strefy Ekonomicznej (Nr 136/PSSE). Realizacja inwestycji w ramach tego zezwolenia nie została jednak rozpoczęta, a decyzją z 10 grudnia 2019 r. zezwolenie to zostało wygaszone.

4.3.15. Kapitały własne

Do kapitałów własnych Grupa zalicza: kapitał podstawowy, pozostałe kapitały, kapitał z przeszacowania programu określonych świadczeń, kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik bieżącego roku. Pozycje obniżające wielkość kapitałów własnych stanowią odpisy z wyniku finansowego z bieżącego roku, stanowiące wypłaty zaliczek na poczet dywidendy.

5. Raportowanie segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie (patrz nota 8.1). Dane dotyczące przychodów i kosztów w poszczególnych segmentach przekazywane są zarządowi do analizy po eliminacji przychodów pomiędzy segmentami. Zarząd analizuje rezultaty każdego z segmentów na poziomie poszczególnych wyników, tj. wyniku brutto ze sprzedaży, wyniku ze sprzedaży, wyniku z działalności operacyjnej oraz EBITDA. Czynnikiem wpływającym na decyzje strategiczne i operacyjne jest również udział poszczególnych segmentów w generowaniu marży operacyjnej Grupy (na poziomie EBITDA). Przychody i koszty segmentów analizowane są po wyeliminowaniu wzajemnych transakcji pomiędzy segmentami. Przy podejmowaniu decyzji operacyjnych nie podlegają natomiast analizie pozycje bilansowe dotyczące poszczególnych segmentów. Dane bilansowe analizowane są na poziomie poszczególnych spółek Grupy.

Na wyniki segmentów składają się wyniki następujących spółek:

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 34 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

- Energia Elektryczna – wyniki Apator S.A. w części dotyczącej opomiarowania energii elektrycznej i aparatury łączeniowej, wyniki Apator Elkomtech S.A., wyniki Apator Rector Sp. z o.o., wyniki Apator Control Sp. z o.o., wyniki FAP Pafal S.A., część wyników Apator GmbH;
- Gaz – wyniki Apator Metrix S.A. wraz z jednostkami kontrolowanymi, wyniki Apator S.A. w części dotyczącej opomiarowania gazu, część wyników Apator GmbH;
- Woda i Ciepło - wyniki Apator Powogaz S.A. wraz z jednostkami kontrolowanymi i stowarzyszonymi, wyniki Apator S.A. w części dotyczącej opomiarowania wody i ciepła;

Obroty wewnętrzne między spółkami Grupy Kapitałowej są eliminowane dla celów raportowania segmentów działalności.

6. Podstawowe osądy i podstawy szacowania niepewności

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej dokonania szacunków, osądów i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów i kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz różnych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach. Wyniki tych szacunków dają podstawę do profesjonalnego osądu, co do wartości księgowej aktywów i pasywów. W istotnych kwestiach Zarząd Spółki dokonując szacunków opiera się na opiniach niezależnych ekspertów. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Począwszy od 2017 roku Grupa traktuje aktywa należące do Apator Rector Sp. z o.o. i Apator Elkomtech S.A. jako jeden ośrodek generujący przepływy pieniężne (w przeciwieństwie do lat poprzednich, gdzie traktowano obie spółki jako odrębne CGU - cash generating unit).

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujmowana w okresie, w którym zmiana została dokonana.

Szacunki i założenia, które mają istotny wpływ na wartości ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym grupy kapitałowej Apator zostały ujęte w następujących notach:

- Utrata wartości: wartości niematerialnych (nota 8.3), wartości firmy jednostek zależnych (nota 8.4), rzeczowych aktywów trwałych (nota 8.5), pozostałych aktywów finansowych (nota 8.9), zapasów (nota 8.10), należności handlowe oraz pozostałe należności (nota 8.12)
- Rezerwy na zobowiązania oraz zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (nota 8.21)
- Podatek dochodowy (nota 8.23)

7. Informacja dotycząca sezonowości działalności

Zjawisko sezonowości w działalności Grupy Apator nie jest szczególnie istotne, chociaż w ciągu ostatnich kilku lat najczęściej zauważalna była tendencja do zwiększania obrotów w ostatnim kwartale. W 2017 r. zjawisko sezonowości w ogóle nie wystąpiło. Wyższy poziom sprzedaży w ostatnim kwartale 2018 r. był efektem przede wszystkim bardzo dobrej sprzedaży w segmentach Energii Elektrycznej oraz Wody i Ciepła. W 2019 roku Grupa Apator osiągnęła wyższe przychody w trzecim i czwartym kwartale.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 35 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8. Noty objaśniające do sprawozdania finansowego

8.1. Segmenty operacyjne

Działalność grupy Apator skupiona jest w trzech podstawowych segmentach:

- ✓ Energia elektryczna
- ✓ Gaz
- ✓ Woda i ciepło

Zarząd analizuje rezultaty każdego z segmentów na poziomie poszczególnych wyników, tj. wyniku brutto ze sprzedaży, wyniku ze sprzedaży, wyniku z działalności operacyjnej oraz EBITDA. Działalność prowadzona poza tymi segmentami została zaprezentowana jako pozostała.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Energia elektryczna	Gaz	Woda i Ciepło	Niealokowane	Razem	Działalność zaniechana	Ogółem
Wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019							
Przychody ze sprzedaży	377 271	243 547	256 775		877 593		877 593
Koszt własny sprzedaży	281 978	186 067	171 786		639 831		639 831
Zysk brutto ze sprzedaży	95 293	57 480	84 989	-	237 762	-	237 762
Koszty sprzedaży	16 461	6 418	16 518	357	39 754		39 754
Koszty ogólnego zarządu	56 443	24 813	39 408	2 810	123 474		123 474
Zysk ze sprzedaży	22 389	26 249	29 063	(3 167)	74 534	-	74 534
Pozostałe przychody (koszty) operacyjne	1 044	1 964	(2 518)	-	490	-	490
Udział w zyskach spółek stowarzyszonych	-	(277)	1 670	-	1 393		1 393
Zysk z działalności operacyjnej	23 433	27 936	28 215	(3 167)	76 417	-	76 417
Amortyzacja	24 950	15 415	9 506	-	49 871	-	49 871
EBITDA	48 383	43 351	37 721	(3 167)	126 288	-	126 288
Wyniki finansowe segmentów operacyjnych za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018							
Przychody ze sprzedaży	385 922	183 536	258 344		827 802	16 241	844 043
Koszt własny sprzedaży	266 876	142 552	159 469		568 897	14 619	583 516
Zysk brutto ze sprzedaży	119 046	40 984	98 875	-	258 905	1 622	260 527
Koszty sprzedaży	17 308	5 903	18 572	240	42 023	218	42 241
Koszty ogólnego zarządu	57 631	22 123	36 779	3 479	120 012	-	120 012
Zysk ze sprzedaży	44 107	12 958	43 524	(3 719)	96 870	1 404	98 274
Pozostałe przychody (koszty) operacyjne	(6 162)	589	(2 485)	971	(7 087)		(7 087)
Udział w zyskach spółek stowarzyszonych		22	1 320		1 342		1 342
Zysk z działalności operacyjnej	37 945	13 569	42 359	(2 748)	91 125	1 404	92 529
Amortyzacja	21 390	12 360	7 777	255	41 782		41 782
EBITDA	59 335	25 929	50 136	(2 493)	132 907	1 404	134 311

* - EBITDA to zysk z działalności operacyjnej powiększony o wartość amortyzacji za dany okres

8.2. Informacje geograficzne

Grupa Kapitałowa Apator wyodrębniła trzy następujące obszary działalności:

- Kraj – obejmujący sprzedaż na terenie kraju
- Unia Europejska – sprzedaż zrealizowana w krajach Unii Europejskiej
- Eksport – sprzedaż zrealizowana w pozostałych krajach

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 36 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraj	Eksport poza UE	Unia Europejska	Razem	Działalność zaniechana	Ogółem
<i>Przychody ze sprzedaży segmentów geograficznych za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019</i>						
Przychody ogółem	465 398	100 559	311 636	877 593	-	877 593
Sprzedaż na zewnątrz	465 379	79 099	311 636	856 114		856 114
Sprzedaż do jednostek powiązanych	19	21 460	-	21 479	-	21 479
<i>Przychody ze sprzedaży segmentów geograficznych za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018</i>						
Przychody ogółem	449 066	118 215	260 521	827 802	16 241	844 043
Sprzedaż na zewnątrz	449 066	100 251	260 521	809 838	16 227	826 065
Sprzedaż do jednostek powiązanych	-	17 964	-	17 964	14	17 978

8.3. Wartości niematerialne

Dane dotyczące wartości niematerialnych zaprezentowano w poniższych tabelach.

WYSZCZEGÓLNIENIE	RELACJE Z KLIENTAMI	PATENTY I LICENCJE, OPROGRAMOWANIE KOMPUTEROWE	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE	ZALICZKI NA WARTOŚCI NIEMATERIALNE	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2018	16 811	9 638	53 914	8 255	38	88 656
Zwiększenie z tytułu nabycia	-	1 963	14 606	118	-	16 687
Zwiększenie z tytułu własnej produkcji	-	2 309	7 456	-	-	9 765
Zwiększenie z tytułu zaliczki na wartości niematerialne	-	-	-	-	136	136
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	-	(330)	(910)	-	-	(1 240)
Zmniejszenie z tytułu zaniechania inwestycji	-	-	(780)	-	-	(780)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- pozostałe	-	-	(11 574)	-	-	(11 574)
Rozliczenie zaliczki na wartości niematerialne	-	-	-	-	(66)	(66)
Amortyzacja	(2 680)	(2 026)	(6 786)	(319)	-	(11 811)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu likwidacji	-	330	910	-	-	1 240
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu przekwalifikowania- do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	135	-	-	135
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	(7)	28	292	-	313
Pozostałe zmiany- brutto	-	127	105	-	1	233
Pozostałe zmiany	-	(34)	(85)	-	-	(119)
Wartość netto na dzień 31.12.2018	14 131	11 970	57 019	8 346	109	91 575

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 37 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	RELACJE Z KLIENTAMI	PATENTY I LICENCJE, OPROGRAMOWANIE KOMPUTEROWE	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE	ZALICZKI NA WARTOŚCI NIEMATERIALNE	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2019	14 131	11 970	57 019	8 346	109	91 575
Zwiększenie z tytułu nabycia	-	2 140	5 511	79	-	7 730
Zwiększenie z tytułu własnej produkcji	-	1 170	10 792	2	-	11 964
Zwiększenie z tytułu zaliczki na wartości niematerialne	-	-	-	-	17	17
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	(61)	(906)	-	-	-	(967)
Zmniejszenie z tytułu zaniechania inwestycji	-	-	(317)	-	-	(317)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	(50)	-	-	(50)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- pozostałe	-	-	(1 170)	-	-	(1 170)
Rozliczenie zaliczki na wartości niematerialne	-	-	-	-	(116)	(116)
Amortyzacja	(2 680)	(2 172)	(9 613)	(340)	-	(14 805)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu likwidacji	-	906	-	-	-	906
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu przekwalifikowania- do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	50	-	-	50
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	1	329	460	-	790
Pozostałe zmiany- brutto	-	(47)	(247)	-	-	(294)
Pozostałe zmiany	-	20	73	-	-	93
Wartość netto na dzień 31.12.2019	11 390	13 082	62 377	8 547	10	95 406

WYSZCZEGÓLNIENIE	RELACJE Z KLIENTAMI	PATENTY I LICENCJE, OPROGRAMOWANIE KOMPUTEROWE	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE	ZALICZKI NA WARTOŚCI NIEMATERIALNE	RAZEM
Stan na dzień 31.12.2018						
Wartość brutto	26 861	26 748	83 140	15 229	109	152 087
Suma dotychczasowego umorzenia i odpisów aktualizujących	(12 730)	(14 778)	(26 121)	(6 883)	-	(60 512)
Wartość netto	14 131	11 970	57 019	8 346	109	91 575
Stan na dzień 31.12.2019						
Wartość brutto	26 800	29 106	97 988	15 770	10	169 674
Suma dotychczasowego umorzenia i odpisów aktualizujących	(15 410)	(16 024)	(35 611)	(7 223)	-	(74 268)
Wartość netto	11 390	13 082	62 377	8 547	10	95 406

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 38 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Wartość brutto wszystkich w pełni zamortyzowanych wartości niematerialnych będących nadal w używaniu	21 457	20 831
Wartość nakładów na prace badawcze i rozwojowe ujętych jako koszt w okresie	7 195	9 156
Kwota kosztów finansowania zewnętrznego aktywowana w danym okresie	51	15

8.4. Wartość firmy jednostek zależnych

Dane dotyczące wartości firmy prezentują poniższe tabele.

NAZWA JEDNOSTKI ZALEŻNEJ	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Apator Control Sp.z o.o.	-	75
Apator Powogaz S.A.	17 855	17 855
Apator Rector Sp.z o.o.	43 106	43 106
Apator Elkomtech S.A.	34 506	34 431
George Wilson Industries Ltd.	3 556	3 408
Apator Telemetry Sp.z o.o.	5 546	5 546
Apator Metra s.r.o.	684	683
Miitors ApS	18 532	18 724
TOV Apator Metroteks	-	131
Wartość firmy netto	123 785	123 959

W roku 2019 spółka TOV Apator Metroteks działała w ograniczonym zakresie, nie realizując sprzedaży. Z uwagi na zaistniały fakt, Apator Powogaz S.A. zdecydował się na stuprocentowy odpis udziałów o wartości 538 tys. zł.

Wartość firmy TOV Apator Metroteks została odpisana w całości (131 tys. zł) ze względu na brak kontynuowania działalności. Aktualnie prowadzone są prace zmierzające do likwidacji spółki bądź jej sprzedaży, ze wskazaniem na drugą opcję. Cena sprzedaży planowana jest na symbolicznym poziomie, ze względu na łatwość przeprowadzenia procesu sprzedaży w stosunku do procesu likwidacji.

Spisanie wartości firmy miało wpływ na segment „Woda i ciepło”.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Wartość firmy brutto na początek okresu	124 294	123 691
Zmiana z tytułu przejęcia jednostki	-	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	(43)	603
Wartość firmy brutto na koniec okresu	124 251	124 294
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	(335)	(335)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości utworzony w okresie	(131)	-
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na koniec okresu	(466)	(335)
Wartość firmy netto na koniec okresu	123 785	123 959

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator	Strona 39 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza: złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)	

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Zarząd jednostki dominującej przeprowadził test na utratę wartości firmy oraz udziałów w jednostkach zależnych. Założono średnioważony koszt kapitału na poziomie 8,4% i pięcioletni okres prognozy oparty na Strategii Grupy Kapitałowej Apator na lata 2019 – 2023 oraz dodatkowo szacowanym roku 2024.

Na podstawie przeprowadzonych testów nie stwierdzono utraty wartości aktywów w obrębie poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne w grupie Apator (CGU). Test na utratę wartości firmy oraz udziałów w jednostkach zależnych w Grupie przeprowadzono w oparciu o szacunek bieżącej wartości sumy przyszłych wolnych przepływów pieniężnych generowanych przez poszczególne ośrodki wypracowujące środki pieniężne, uwzględniających podatek, zmianę stanu sald majątku obrotowego oraz nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne. Dla określenia wartości rezydualnej zastosowano 2% stopę wzrostu w kolejnych latach po roku 2024.

W Grupie kapitałowej Apator, ośrodki wypracowujące środki pieniężne stanowią spółki bezpośrednio zależne od Apator S.A. lub grupy spółek, których jednostki nadrzędne są spółkami bezpośrednio zależnymi od Apator S.A., a które charakteryzuje jednorodna baza aktywów służąca do realizacji działalności operacyjnej, z wyjątkiem Apator Elkomtech S.A. i Apator Rector Sp. z o.o., które zwane są dalej łącznie jako Centrum Automatyzacji Pracy Sieci.

W przypadku Centrum Automatyzacji Pracy Sieci, test na utratę wartości przeprowadzono przy założeniu, że aktywa spółek stanowią jeden ośrodek wypracowujący przepływy pieniężne. Uzasadnieniem dla takiego podejścia jest przede wszystkim wysoki poziom integracji operacyjnej wynikający z komplementarności oferty tych dwóch podmiotów oraz to że w roku 2019 podjęto decyzję o połączeniu tych dwóch spółek na początku 2021 r. Połączenie zostanie dokonane poprzez przeniesienie całego majątku Apator Rector Sp. z o.o. na spółkę Apator Elkomtech S.A. Obydwie spółki działają w ramach segmentu Energia Elektryczna, co pozwoli, w wyniku połączenia, uzyskać efekty synergii poprzez konsolidację działań w branży energetyki zawodowej i wypracowanie wspólnej oferty. Ponadto, nastąpi optymalizacja działalności operacyjnej poprzez zarządzanie jednym podmiotem i efektywne wykorzystanie zasobów Spółek.

W wyniku przeprowadzonego testu, Grupa nie stwierdziła utraty wartości majątku. Dla Centrum Automatyzacji Pracy Sieci przeprowadzono analizę wrażliwości na zmianę WACC spowodowaną zmianą stopnia finansowania kapitałem obcym, zmianami kosztu kapitału własnego oraz na zmianę wyniku operacyjnego. Oszacowano, iż wzrost WACC o 3,6 p.p lub spadek wyniku operacyjnego w latach prognozy o 67% może spowodować zrównanie wartości odzyskiwalnej z bilansową (oba czynniki analizowano odrębnie). W związku z tym zmiany wartości stopy dyskonta oraz stopień spadku wyniku operacyjnego nie wpływają w istotny sposób na wynik przeprowadzonego testu, nawet w przypadku krótkoterminowego spadku wyników w trakcie kryzysu gospodarczego.

8.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Do najistotniejszych nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w trakcie 2019 roku należały inwestycje w maszyny i urządzenia oraz pozostałe rzeczowe aktywa trwałe.

Nie wystąpiły przesłanki świadczące o utracie wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Dane dotyczące rzeczowych aktywów trwałych zaprezentowano w poniższych tabelach.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 40 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	GRUNTY, BUDYNKI I BUDOWLE	MASZYNY I URZĄDZE- NIA	ŚRODKI TRANSPOR- TU	POZOSTAŁE RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE W BUDOWIE	ZALICZKI NA RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2018	90 792	45 991	5 064	38 008	14 344	608	194 807
Zwiększenie z tytułu nabycia	-	11 184	883	9 281	-	-	21 348
Zwiększenie stanu z tytułu modernizacji	5 462	2 024	38	1 093	-	-	8 617
Zwiększenie z tytułu własnej produkcji	-	297	-	1 012	-	-	1 309
Zwiększenie z tytułu przyjęcia z leasingu finansowego	-	639	2 647	850	-	-	4 136
Zwiększenie z tytułu zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	32 391	6 066	38 457
Zmniejszenie z tytułu zbycia	-	(4 025)	(2 168)	(226)	(1 549)	-	(7 968)
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	(15)	(2 992)	(184)	(3 871)	-	-	(7 062)
Zmniejszenie z tytułu zaniechania inwestycji	-	-	-	-	(19)	-	(19)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	75	2	-	27	-	-	104
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- pozostałe	-	-	-	-	(711)	-	(711)
Rozliczenie zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	(33 651)	(6 292)	(39 943)
Pozostałe odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów	-	16	-	-	-	-	16
Amortyzacja	(3 410)	(12 292)	(2 680)	(11 589)	-	-	(29 971)
Umorzenie na dzień wyłączenia jednostki	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu zbycia	-	2 558	2 074	1 817	-	-	6 449
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu likwidacji	16	2 433	183	2 216	-	-	4 848
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu przekwalifikowania- do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	140	48	-	-	-	188
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	1	66	-	42	-	-	109
Pozostałe zmiany ³	163	(5 926)	(4 306)	(1 670)	(22)	2	(11 759)
Wartość netto na dzień 31.12.2018	93 084	40 115	1 599	36 990	10 783	384	182 955
Wartość netto na dzień 01.01.2019	93 084	40 115	1 599	36 990	10 783	384	182 955
Zwiększenie z tytułu nabycia	27	21 754	277	6 758	-	-	28 816
Zwiększenie stanu z tytułu modernizacji	1 564	1 449	-	2 127	-	-	5 140
Zwiększenie z tytułu własnej produkcji	-	176	-	638	-	-	814
Zwiększenie wynikające z przekwalifikowania- z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	739	1 800	1 119	-	-	3 658
Zwiększenie wynikające z przekwalifikowania- pozostałe	-	-	1	-	-	-	1
Zwiększenie z tytułu nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w budowie oraz zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	-	40 094	6 142	46 236
Zmniejszenie z tytułu zbycia	(1 097)	(423)	(1 436)	(650)	(4 557)	-	(8 163)
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	(366)	(3 679)	(370)	(5 660)	-	-	(10 075)
Zmniejszenie z tytułu zaniechania inwestycji	-	-	-	-	(15)	-	(15)

³ W tym przeklasyfikowanie do prawa do użytkowania aktywów

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 41 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	GRUNTY, BUDYNKI I BUDOWLE	MASZYNY I URZĄDZE- NIA	ŚRODKI TRANSPOR- TU	POZOSTAŁE RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE W BUDOWIE	ZALICZKI NA RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RAZEM
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(30 093)	-	-	-	-	-	(30 093)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- z rzeczowych aktywów trwałych do prawa do użytkowania aktywów w leasingu	-	(1 035)	-	-	-	-	(1 035)
Rozliczenie zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	(33 819)	(3 579)	(37 398)
Pozostałe odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów	81	324	-	3	-	-	408
Amortyzacja	(3 463)	(11 711)	(685)	(11 045)	-	-	(26 904)
Umorzenie na dzień wyłączenia jednostki	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenie dotychczasowego umorzenia z tytułu przekwalifikowania- z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	(234)	(1 455)	(286)	-	-	(1 975)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu zbycia	674	424	1 390	639	-	-	3 127
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu likwidacji	366	3 310	335	5 644	-	-	9 655
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu przekwalifikowania- do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	5 461	-	-	-	-	-	5 461
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu przekwalifikowania- z rzeczowych aktywów trwałych do prawa do użytkowania aktywów w leasingu	-	173	-	-	-	-	173
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	6	167	-	14	-	-	187
Pozostałe zmiany	12	3	(74)	1	(1)	-	(59)
Wartość netto na dzień 31.12.2019	66 256	51 552	1 382	36 292	12 485	2 947	170 914

WYSZCZEGÓLNIENIE	GRUNTY, BUDYNKI I BUDOWLE	MASZYNY I URZĄDZE- NIA	ŚRODKI TRANSPOR- TU	POZOSTAŁE RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE W BUDOWIE	ZALICZKI NA RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RAZEM
Stan na dzień 31.12.2018							
Wartość brutto	126 199	131 699	13 676	148 892	10 783	384	431 654
Suma dotychczasowego umorzenia i odpisów aktualizujących	(33 115)	(91 584)	(12 077)	(111 902)	-	-	(248 699)
Wartość netto	93 084	40 115	1 599	36 990	10 783	384	182 955
Stan na dzień 31.12.2019							
Wartość brutto	96 333	151 174	13 948	153 242	12 485	2 947	430 129
Suma dotychczasowego umorzenia i odpisów aktualizujących	(30 077)	(99 622)	(12 566)	(116 950)	-	-	(259 215)
Wartość netto	66 256	51 552	1 382	36 292	12 485	2 947	170 914

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 42 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Na rzeczowych aktywach trwałych na 31 grudnia 2019 roku ustanowione były następujące zabezpieczenia:

- Hipoteka umowna łączna do kwoty 26,0 mln zł, ustanowiona na nieruchomości Apator S.A. w Ostaszewie jako zabezpieczenie wieloproduktowej zawartej między spółkami grupy a ING Bank Śląski S.A.
- Hipoteka (wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia) z tytułu zabezpieczenia kredytu inwestycyjnego (z limitem 24.000 tys. zł) zaciągniętego w ING Bank Śląski, ustanowiona na nieruchomości Apator Powogaz S.A. w Poznaniu,
- Hipoteka przymusowa w kwocie 117 tys. zł, ustanowiona na nieruchomości Apator Powogaz S.A. położonej w Pniewach, stanowiącą zabezpieczenie zobowiązania wobec Starosty Szamotulskiego z tytułu przekształcenia użytkownika wieczystego w prawo własności.
- Hipoteka w kwocie 50 mln CZK (wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia), ustanowiona na nieruchomości jednostki zależnej Apator Metra w Czechach, w związku z zawartą umową kredytową.
- Hipoteka w wysokości 23.250 tys. zł, ustanowiona na nieruchomościach Apator Metrix S.A., jako zabezpieczenie spłaty zobowiązań wynikających z zawartych z bankiem Millenium umów kredytowych.
- Zastaw na maszynach i urządzeniach oraz środkach transportu będących własnością Apator S.A., Apator Powogaz S.A., FAP Pafal S.A., Apator Metrix S.A., Apator Elkomtech S.A., Apator Mining Sp. z o.o., wraz z cesją z polisy ubezpieczeniowej, w związku z Umową wieloproduktową zawartą z ING Bank Śląski S.A. Wartość umowna zastawu na 31.12.2019 r. wyniosła 32,7 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły przesłanki świadczące o utracie wartości istotnych rzeczowych aktywów trwałych. Zestawienie zmian odpisów zaprezentowano w tabeli poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	GRUNTY, BUDYNKI I BUDOWLE	MASZYNY I URZĄDZENIA	POZOSTAŁE RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RAZEM
Wartość odpisów na dzień 01.01.2018	2 232	551	3	2 786
Wykorzystanie odpisu- spisanie	-	(16)	-	(16)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2018	2 232	535	3	2 770
Wartość odpisów na dzień 01.01.2019	2 232	535	3	2 770
Zwiększenie- utworzenie odpisu w ciężar bieżącego wyniku	-	-	(3)	(3)
Zmniejszenie- odpisanie w przychody niewykorzystanych kwot	(81)	-	-	(81)
Wykorzystanie odpisu- spisanie	-	(324)	-	(324)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2019	2 151	211	-	2 362

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 43 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.6. Prawo do użytkowania aktywów, zobowiązania leasingowe

Prawo do użytkowania aktywów zawiera aktywa leasingowe zgodnie z wymogami MSSF 16. Standard został zastosowany po raz pierwszy w 2019 roku, przyjęto uproszczoną metodę jego wdrożenia (bez ujęcia retrospektywnego), w związku z czym nie rozpoznaje się wpływu na kapitał własny.

Przyjęto następujące uproszczenia prezentacyjne:

- nie aktywuje się umów leasingowych na aktywa niskocenne (poniżej 20 tys. zł),
- pomija się umowy, które ulegną rozwiązaniu w ciągu bieżącego roku.

Wartość zobowiązania leasingowego wyliczono w oparciu o następujące założenia:

- w przypadku prawa wieczystego użytkowania gruntów – założono użytkownie wieczyste,
- w przypadku umów terminowych – założono maksymalny okres mogący generować zobowiązanie,
- w przypadku umów zawartych na czas nieokreślony – dokonano ich indywidualnej analizy biznesowej determinującej założony okres użytkowania,
- stopę dyskonta na poziomie 2,4%.

W skład aktywowanych przedmiotów leasingu Spółka zaliczyła:

- prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- najem powierzchni biurowych oraz budynku produkcyjnego – okres użytkowania 2-3 lata,
- sprzęt komputerowy – okres użytkowania – 3 lata,
- środki transportu – okres użytkowania 3-4 lata.

Dane dotyczące prawa do użytkowania aktywów w leasingu zaprezentowano w poniższych tabelach.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Grunty, budynki i budowle	18 249	-
Maszyny i urządzenia	7 349	6 134
Środki transportu	3 762	4 149
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	4 164	2 102
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	696	-
Razem	34 220	12 385

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 44 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	GRUNTY, BUDYNKI I BUDOWLE	MASZYNY I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPORTU	POZOSTAŁE RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE W BUDOWIE	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2019	-	6 134	4 149	2 102	-	12 385
Zwiększenie z tytułu wejścia w życie MSSF 16	24 611	-	-	-	-	24 611
Zwiększenie z tytułu przyjęcia w leasing	605	2 264	1 688	3 269	-	7 826
Zwiększenie wynikające z przekwalifikowania- z rzeczowych aktywów trwałych do prawa do użytkowania aktywów w leasingu	-	1 035	-	-	-	1 035
Zwiększenie wynikające z przekwalifikowania- pozostałe	27	-	178	-	-	205
Zwiększenie z tytułu nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w budowie oraz zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	-	8 523	8 523
Zmniejszenie z tytułu zbycia	(507)	-	(220)	-	-	(727)
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	(1 352)	(119)	(71)	-	-	(1 542)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(143)	-	-	-	-	(143)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	(739)	(1 800)	(1 119)	-	(3 658)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania- pozostałe	(1 106)	(6)	-	-	-	(1 112)
Rozliczenie nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w budowie (przyjęcie na stan) oraz zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	-	(7 827)	(7 827)
Amortyzacja	(4 358)	(1 409)	(1 948)	(374)	-	(8 089)
Zwiększenie umorzenia wynikające z przekwalifikowania- z rzeczowych aktywów trwałych do prawa do użytkowania aktywów w leasingu	-	(173)	-	-	-	(173)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu zbycia	-	-	207	-	-	207
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu likwidacji	-	119	71	-	-	190
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia wynikające z przekwalifikowania- z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	234	1 455	286	-	1 975
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia z tytułu przekwalifikowania- pozostałe	-	-	(46)	-	-	(46)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	472	9	-	-	-	481
Pozostałe zmiany	-	-	99	-	-	99
Wartość netto na dzień 31.12.2019	18 249	7 349	3 762	4 164	696	34 220
Stan na dzień 31.12.2019						
Wartość brutto	22 607	10 579	7 450	5 115	696	46 447
Suma dotychczasowego umorzenia i odpisów aktualizujących	(4 358)	(3 230)	(3 688)	(951)	-	(12 227)
Wartość netto	18 249	7 349	3 762	4 164	696	34 220

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 45 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	21 112	5 643
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	8 836	3 959
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego ogółem	29 948	9 602

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień 31.12.2019		na dzień 31.12.2018	
	Oplaty	Wartość bieżąca opłat	Oplaty	Wartość bieżąca opłat
Płatne w okresie do 1 roku	13 486	13 097	4 235	3 959
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	11 248	10 652	5 902	5 643
Płatne powyżej 5 lat	10 276	6 199	-	-
Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu finansowego w wartości nominalnej	35 010	29 948	10 137	9 602
Dyskonto	(5 062)	X	(535)	X
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	29 948	29 948	9 602	9 602

W poniższej tabeli zaprezentowano uzgodnienie zobowiązań leasingowych na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Specyfikacja	01.01.2019
Zobowiązania pozabilansowe na 31.12.2018	4 107
(-) krótkoterminowe (kończące się w 2019 r.)	(585)
(+/-) prawo wieczystego użytkowania gruntów	15 581
(+) najem	14 135
(+) umowy leasingowe istniejące (MSR 17)	9 997
Razem	43 235
(-) dyskonto	(8 962)
Pozycje bilansowe zobowiązań, w tym:	34 273
długoterminowe	26 098
krótkoterminowe	8 174

W poniższej tabeli zaprezentowano uzgodnienie aktywów leasingowych na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Specyfikacja	01.01.2019
Zobowiązania	43 235
(-) dyskonto	(8 962)
środki trwale w leasingu finansowym (MSR 17) na 31/12/18	12 386
(-) zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (MSR 17) na 31/12/18	(9 461)
Aktywa leasingowe	37 198

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator	Strona 46 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza: złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)	

W poniższej tabeli zaprezentowano EBITDAR* na 31 grudnia 2018 i 31 grudnia 2019 roku.

WYSZCZEGÓLNIENIE	za okres	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Zysk z działalności operacyjnej	76 417	91 125
Amortyzacja	49 871	41 782
EBITDA	126 288	132 907
Koszty najmu	1 283	5 668
EBITDAR*	127 571	138 575

* - EBITDAR to EBITDA (zysk z działalności operacyjnej skorygowany in plus o amortyzację) powiększona o koszty najmu

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa dokonała zmiany prezentacji danych porównawczych. W związku z zastosowaniem MSSF 16 w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej zostały wyodrębnione nowe pozycje (aktywa i zobowiązania), w których wykazano kwoty dotyczące umów leasingowych w ujęciu zgodnym z MSR 17.

Reklasyfikację zaprezentowano w poniższej tabeli.

POZYCJE SPRAWOZDANIA	Wdrożenie MSSF 16
tytuł zmiany:	
<i>Sprawozdanie z sytuacji finansowej</i>	
Aktywa trwałe	0
Rzeczowe aktywa trwałe	-12 385
Prawo do użytkowania aktywów w leasingu	12 385
AKTYWA RAZEM	0
Zobowiązania	0
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	0
Zobowiązania długoterminowe	-5 643
- wobec pozostałych jednostek	-5 643
Zobowiązania długoterminowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów w leasingu	5 643
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	0
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	-3 959
- wobec pozostałych jednostek	-3 959
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów w leasingu	3 959
PASYWA RAZEM	0

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator	Strona 47 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza: złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)	

8.7. Nieruchomości inwestycyjne

Do nieruchomości inwestycyjnych Grupa Kapitałowa Apator zakwalifikowała zakupione grunty wraz z budynkami, które oddała w dzierżawę podmiotom niepowiązanym.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Wartość na początek okresu	1 405	1 354
Zmniejszenie z tytułu likwidacji	(9)	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	1	11
Zwiększenie wartości godziwej	105	40
Wartość na koniec okresu	1 502	1 405

Nieruchomości te zostały wycenione w wartości godziwej przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

Dochody i koszty z tytułu nieruchomości inwestycyjnych prezentuje tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Dochody z czynszu ujęte w bieżącym wyniku	139	132
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej, która w okresie przynosiła dochody z czynszów	34	29
Wartość sprawozdawcza nieruchomości inwestycyjnych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	-	443

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa dokonała wyceny nieruchomości inwestycyjnych poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości. Z uwagi na niską wartość przeszacowania, aktualizacji wyceny dokonuje się raz w roku.

Nieruchomości inwestycyjne Grupa klasyfikuje do II poziomu hierarchii wartości godziwej.

8.8. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych konsolidowanych metodą praw własności

Dane dotyczące podmiotów stowarzyszonych prezentują poniższe tabele.

WYSZCZEGÓLNIENIE	TEPLOVODOMER	INDA d.o.o.
Procent posiadanych udziałów na dzień 31.12.2019	50,00%	35,00%
Procent posiadanych udziałów na dzień 31.12.2018	50,00%	35,00%
Procent posiadanych głosów na dzień 31.12.2019	50,00%	35,00%
Procent posiadanych głosów na dzień 31.12.2018	50,00%	35,00%
Metoda konsolidacji	praw własności	praw własności

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 48 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	NAZWA SPÓŁKI		
	TEPLOVODOMER	INDA d.o.o.	Razem
Wartość na dzień 01.01.2018	2 049	468	2 517
Zmiany kapitału własnego z tytułu wypłaty dywidendy	(1 027)	-	(1 027)
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	1 320	22	1 342
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	(254)	8	(246)
Zmiana z tytułu niezrealizowanej marży na sprzedaży	(512)	-	(512)
Pozostałe zmiany	708	-	708
Wartość na dzień 31.12.2018	2 284	498	2 782
Wartość na dzień 01.01.2019	2 284	498	2 782
Zmiany kapitału własnego z tytułu wypłaty dywidendy	(1 218)	-	(1 218)
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	1 670	(277)	1 393
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	93	(1)	92
Zmiana z tytułu niezrealizowanej marży na sprzedaży	(453)	-	(453)
Pozostałe zmiany	(56)	-	(56)
Wartość na dzień 31.12.2019	2 320	220	2 540

WYSZCZEGÓLNIENIE	TEPLOVODOMER	INDA d.o.o.	RAZEM
Wartość na dzień 31.12.2019			
Aktywa trwałe	49	90	139
Aktywa obrotowe	10 145	552	10 697
Zobowiązania krótkoterminowe	(3 516)	(277)	(3 793)
Aktywa netto	6 678	365	7 043
Korekta z tytułu marży zatrzymanej w zapasach	(2 037)	-	(2 037)
Pozostałe korekty	-	264	264
Aktywa netto do wyliczenia udziału	4 641	629	5 270
Udział Grupy w aktywach netto	2 321	220	2 541
Przychody ogółem	31 034	3 571	34 605
Zysk (strata) netto	3 228	143	3 371
Całkowite dochody ogółem	3 228	143	3 371
Pozostałe korekty	-	(327)	(327)
Udział Grupy w zysku netto	1 670	(277)	1 393
Wartość na dzień 31.12.2018			
Aktywa trwałe	63	111	174
Aktywa obrotowe	7 589	610	8 199
Zobowiązania krótkoterminowe	(1 990)	359	(1 631)
Aktywa netto	5 662	1 080	6 742
Korekta z tytułu marży zatrzymanej w zapasach	(1 093)	-	(1 093)
Aktywa netto do wyliczenia udziału	4 568	1 080	5 648
Udział Grupy w aktywach netto	2 284	378	2 662
Przychody ogółem	25 796	3 266	29 062
Zysk (strata) netto	2 639	63	2 702
Całkowite dochody ogółem	2 639	63	2 702
Udział Grupy w zysku netto	1 320	22	1 342

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 49 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.9. Pozostałe aktywa finansowe

Dane dotyczące pozostałych aktywów finansowych zaprezentowano w tabeli poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	64	82
Instrumenty pochodne	64	82
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe, w tym:	5 655	3 238
Instrumenty pochodne	5 654	3 237
Pozostałe aktywa finansowe ogółem, w tym:	5 718	3 319
- w pozostałych jednostkach	5 718	3 319

Dane dotyczące odpisów aktualizujących zaprezentowano w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Wartość odpisów na początek okresu	436	436
Wykorzystanie odpisu- spisanie	(245)	-
Wartość odpisów na koniec okresu	191	436

8.10. Zapasy

Informacja o wartości sprawozdawczej zapasów została zaprezentowana w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Materiały	58 454	66 236
Produkcja w toku	42 042	51 614
Wyroby gotowe	47 701	44 724
Towary	1 539	321
Zaliczki na dostawy	1 962	2 730
Wartość zapasów ogółem	151 698	165 625

Zmiany wartości odpisów aktualizujących zapasy zaprezentowano poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Odpis aktualizujący zapasy ogółem		
Wartość odpisów na początek okresu	10 078	7 325
Zwiększenie- utworzenie odpisu w ciężar bieżącego wyniku	3 629	4 937
Zmniejszenie- odpisanie w przychody niewykorzystanych kwot	(879)	(2 178)
Wykorzystanie odpisu- spisanie	(9)	-
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	78	(6)
Wartość odpisów na koniec okresu	12 897	10 078

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 50 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Informacje dodatkowe dotyczące zapasów zaprezentowano w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	572 068	600 310
Wartość zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	85 720	62 613

Na zapasach będących własnością Apator S.A., Apator Telemetry Sp. z o.o., Apator Powogaz S.A., FAP Pafal S.A., Apator Metrix S.A. oraz Apator Elkomtech S.A., ustanowiono zastaw rejestrowy o wartości księgowej zapasów nie mniejszej niż 75,6 mln zł (wraz z cesją z polisy ubezpieczeniowej), w związku z zawartą z ING Bank Śląski S.A. umową wieloproduktową.

8.11. Aktywo kontraktowe

Specyfikację aktywów kontraktowych na 31 grudnia 2019 zaprezentowano w poniższej tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa trwałe		
Apator Rector Sp. z o.o.	3 250	4 876
Aktywa obrotowe		
Apator Rector Sp. z o.o.	1 626	1 626
Apator S.A.	10 320	-
Razem	15 196	6 502

W przypadku Apator Rector, aktywa kontraktowe dotyczą rozliczenia kosztów realizacji licencji powstałych w wyniku korekty rozpoznania przychodów (i współmiernych kosztów) zgodnie z MSSF 15. Dotyczą one kontraktu zawartego pomiędzy Tauron Dystrybucja S.A. a Konsorcjum, w którego skład weszła spółka Apator Rector Sp. z o.o. Aktywa kontraktowe z tytułu licencji rozliczane są równomiernie w czasie przez okres obowiązywania umowy, tj. do końca grudnia 2022 roku.

W przypadku Apator S.A., aktywo kontraktowe to prawo do otrzymania zapasów, wynikające z zawartego z PKP Energetyka porozumienia. Na mocy tego porozumienia, Spółka zobowiązała się do odkupienia w ramach reklamacji liczników o łącznej wartości 10.320 tys. zł. W związku z tym, na dzień bilansowy 31.12.2019 rozpoznano prawo do otrzymania zapasów i zobowiązanie kontraktowe w tejże wysokości.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 51 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.12. Należności handlowe oraz pozostałe należności

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Należności długoterminowe	7 327	6 433
Złożone depozyty, wadła, kaucje	1 180	837
Długoterminowe należności handlowe	6 147	5 596
Należności krótkoterminowe, w tym:	181 863	174 515
Należności handlowe	160 579	162 428
Należności bieżące	134 139	135 039
Należności przeterminowane do 1 miesiąca	15 706	18 629
Należności przeterminowane od 1 miesiąca do 3 miesięcy	8 121	8 048
Należności przeterminowane od 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 442	1 553
Należności przeterminowane od 6 miesięcy do 1 roku	1 546	327
Należności przeterminowane powyżej 1 roku	4 787	4 104
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych	(6 162)	(5 272)
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	2 551	1 370
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	11 406	7 756
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	11 406	7 756
Pozostałe należności krótkoterminowe	7 327	2 961
Należności z tytułu sprzedanych rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	2 438	52
Należności z tytułu umów długoterminowych	371	770
Złożone depozyty, wadła, kaucje	1 713	1 462
Roszczenia sporne	75	75
Przedpłaty- zaliczki na zakup usług	917	408
Inne należności	1 930	328
Odpis aktualizujący wartość pozostałych należności krótkoterminowych	(117)	(134)
Należności ogółem, w tym:	189 190	180 948
- od jednostek powiązanych	2 317	823
- od pozostałych jednostek	186 873	180 125

Poniżej przedstawiono dane dotyczące odpisów aktualizujących należności.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Odpis aktualizujący należności ogółem		
Wartość odpisów na początek okresu	5 406	5 328
Zwiększenie- utworzenie odpisu w ciężar bieżącego wyniku	1 615	2 002
Zmniejszenie- odpisanie w przychody niewykorzystanych kwot	(246)	(1 356)
Wykorzystanie odpisu- spisanie	(496)	(576)
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	8
Wartość odpisów na koniec okresu	6 279	5 406

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 52 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.13. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

W dniu 23 października 2019 r. dokonano transakcji sprzedaży Ośrodka Wypoczynkowego w Rowach, który wcześniej klasyfikowany był jako aktywo trwale przeznaczone do sprzedaży. Ze względu jednak na fakt, iż stanowił on majątek ZFŚS i nie generował przychodu dla Spółki, nie był prezentowany w bilansie Apator S.A.

W związku z decyzją o zamiarze relokacji działalności produkcyjnej spółki Apator Powogaz S.A. (sprzedaży jej obecnej siedziby), dokonano przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży nieruchomości Powogaz S. A. o wartości księgowej 23 mln zł. Wstępnie oczekiwano, iż rozmowy z potencjalnym nabywcą sfinalizowane zostaną w pierwszym kwartale 2020 r., jednak w związku ze stanem epidemii transakcja ta została przesunięta w czasie, o czym mowa w nocie 8.38.

W kwietniu 2019 roku Zarząd FAP Pafal S.A. podjął decyzję o sprzedaży nieruchomości (budynek produkcyjny wraz z gruntem). Została zawarta umowa przedwstępna sprzedaży nieruchomości z firmą P.P.H.U. "Elektromet" w Świdnicy. Oczekuje się, iż finalizacja transakcji nastąpi w I kwartale 2020 roku.

Ponadto, wśród aktywów przeznaczonych do sprzedaży znajdują się nieruchomości Apator Mining Sp. z o.o. o wartości księgowej 0,8 mln zł, związane z wygaszaniem działalności gospodarczej dotyczącej produkcji i sprzedaży wyrobów i usług z nimi związanych.

Szczegółowe wartości aktywów przeznaczonych do sprzedaży zawarto w poniższych tabelach.

WYSZCZEGÓLNIENIE	FAP Pafal S.A.	Apator Powogaz S.A.	Apator Mining Sp. z o.o.	Razem
Sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Aktywa trwale	(929)	(23 032)	(814)	(24 775)
Rzeczowe aktywa trwale	(929)	(23 032)	(814)	(24 775)
Grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	(143)	(16 733)	(111)	(16 987)
Budynki, budowle	(786)	(6 299)	(703)	(7 788)
Aktywa obrotowe	929	23 032	814	24 775
Aktywa dostępne do sprzedaży	929	23 032	814	24 775
AKTYWA RAZEM	-	-	-	-
Zobowiązania	-	-	-	-
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	(139)	-	-	(139)
Zobowiązania długoterminowe	(139)	-	-	(139)
<i>Zobowiązania długoterminowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów w leasingu</i>	<i>(139)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(139)</i>
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	139	-	-	139
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	(4)	-	-	-4
<i>Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów w leasingu</i>	<i>(4)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(4)</i>
Zobowiązania związane z aktywami zaklasyfikowanymi jako dostępne do sprzedaży	143	-	-	143
PASYWA RAZEM	-	-	-	-

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 53 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Wartość na początek okresu	446	769
Zwiększenie wynikające z przekwalifikowania	24 775	-
Zmniejszenie z tytułu zbycia	(338)	(273)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania	(108)	(50)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości utworzony w okresie	-	105
Pozostałe	-	(105)
Wartość na koniec okresu	24 775	446

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Wartość odpisów na początek okresu	1 861	1 966
Zmniejszenie- odpisanie w przychody niewykorzystanych kwot	(1 861)	(105)
Wartość odpisów na koniec okresu	-	1 861

8.14. Pożyczki udzielone

W 2019 r. nie udzielono żadnej pożyczki, spłacie natomiast uległa pożyczka udzielona w 2018 r. przez FAP Pafal S.A. w wysokości 50 tys. zł dla BMJ-FORM Sp. z o.o.

8.15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Specyfikację środków pieniężnych i ich ekwiwalentów prezentuje poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne w kasie	62	43
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	32 716	29 259
Środki pieniężne na rachunkach VAT (split payment)	1 514	-
Depozyt	30	29
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty ogółem	34 322	29 331

Informacje dodatkowe dotyczące środków pieniężnych o ograniczonym sposobie dysponowania zaprezentowano w poniższej tabeli. Jest to część środków zgromadzonych na rachunkach VAT, którymi ze względu na strukturę zakupów i sprzedaży, Grupa nie może swobodnie dysponować.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne na rachunkach VAT (split payment)	432	604
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty ogółem	432	604

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 54 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.16. Rozliczenia międzyokresowe

Informacja dotycząca rozliczeń międzyokresowych została zaprezentowana w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	28	49
Certyfikacja, legalizacja	-	23
Ubezpieczenia	-	1
Inne rozliczenia międzyokresowe	28	25
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	4 783	3 811
Ubezpieczenia	854	900
Usługi informatyczne	2 064	1 077
Usługi marketingowe	122	167
Czynsz i media	739	615
Inne rozliczenia międzyokresowe	1 004	1 052

8.17. Kapitał podstawowy

W dniu 10 października 2019 r. Sąd Rejonowy w Toruniu VII Wydział Gospodarczy KRS zarejestrował umorzenie 246.100 akcji na okaziciela. W związku z powyższym kapitał zakładowy wynosi 3.286.092,80 zł i dzieli się na 32.860.928 akcji, w tym:

- 7.337.001 akcji imiennych uprzywilejowanych co do głosu w stosunku 1:4,
- 25.523.927 akcji na okaziciela.

Powyższe akcje uprawniały na 31 grudnia 2019 r. do wykonania na walnym zgromadzeniu 54.871.931 głosów.

Informacje o kapitale podstawowym zostały zaprezentowane w poniższych tabelach.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Liczba akcji	32 860 928	33 107 028
Wartość nominalna akcji	0,10	0,10
Kapitał podstawowy	3 286	3 311

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Kapitał podstawowy na początek okresu	3 311	3 311
Zmniejszenie kapitału podstawowego w okresie	(25)	-
Umorzenie akcji własnych	(25)	-
Kapitał podstawowy na koniec okresu	3 286	3 311

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 55 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Struktura akcjonariuszy na dzień 31 grudnia 2019 roku została przedstawiona w tabeli.

Imię i Nazwisko	Akcje imienne	Akcje na okaziciela	Suma akcji	Liczba głosów	Udział w kapitale	Udział w głosach
Mariusz Lewicki	1 187 376	1 024 624	2 212 000	5 774 128	6,73%	10,52%
Tadeusz Sosgórnik	1 035 102	907 401	1 942 503	5 047 809	5,91%	9,20%
Danuta Guzowska	954 214	566 065	1 520 279	4 382 921	4,63%	7,99%
Zbigniew Jaworski	760 848	619 152	1 380 000	3 662 544	4,20%	6,67%
Aparator Mining sp. z o. o.	0	3 600 000	3 600 000	3 600 000	10,96%	6,56%
Janusz Marzygliński	766 092	87 319	853 411	3 259 761	2,60%	5,94%
Kazimierz Piotrowski z żoną	674 774	159 181	833 955	2 858 277	2,54%	5,21%
Pozostali	1 958 595	18 560 185	20 518 780	26 286 491	62,43%	47,91%
OGÓLEM	7 337 001	25 523 927	32 860 928	54 871 931	100,00%	100,00%

8.18. Pozostałe kapitały

Informacje o pozostałych kapitałach zostały zaprezentowane w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji własnych powyżej ich wartości nominalnej	15 142	15 142
Pozostały kapitał zapasowy	436 814	401 958
Akcje własne	(4 576)	(8 273)
Kapitały rezerwowe	35 617	39 370
Pozostałe kapitały ogółem	482 997	448 197

WYSZCZEGÓLNIENIE	KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI WŁASNYCH POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ	POZOSTAŁY KAPITAŁ ZAPASOWY	AKCJE WŁASNE	KAPITAŁY REZERWOWE	RAZEM
Stan na dzień 01.01.2018	15 142	401 633	(3 524)	13 574	426 825
Zwiększenie w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018	-	34 035	-	30 000	64 035
Podział wyniku	-	34 035	-	-	34 035
Przeniesienie środków z kapitału zapasowego na kapitał rezerwowy	-	-	-	30 000	30 000
Zmniejszenie w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018	-	(33 710)	(4 749)	(4 204)	(42 663)
Zakup akcji własnych	-	-	(4 749)	-	(4 749)
Utworzenie kapitału rezerwowego	-	(30 000)	-	-	(30 000)
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	(3 710)	-	-	(3 710)
Pokrycie straty z kapitału rezerwowego	-	-	-	(4 204)	(4 204)
Stan na dzień 31.12.2018	15 142	401 958	(8 273)	39 370	448 197
Stan na dzień 01.01.2019	15 142	401 958	(8 273)	39 370	448 197

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Aparator		Strona 56 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI WŁASNYCH POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ	POZOSTAŁY KAPITAŁ ZAPASOWY	AKCJE WŁASNE	KAPITAŁY REZERWOWE	RAZEM
Zwiększenie w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019	-	37 644	(2 550)	-	35 094
Podział wyniku	-	37 644	-	-	37 644
Zakup akcji własnych	-	-	(2 550)	-	(2 550)
Zmniejszenie w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019	-	(2 788)	6 247	(3 753)	(294)
Otwarcie programu wykupu akcji	-	(10 000)	-	10 000	-
Zamknięcie programu wykupu akcji	-	13 753	-	(13 753)	-
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	(319)	-	-	(319)
Umorzenie akcji własnych	-	(6 222)	6 247	-	25
Stan na dzień 31.12.2019	15 142	436 814	(4 576)	35 617	482 997

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał na wypłatę dywidendy	19 442	19 442
Kapitał na wykup akcji własnych- I transza	6 247	20 000
Kapitał na wykup akcji własnych- II transza	10 000	-
Inne kapitały rezerwowe	(72)	(72)
Kapitały rezerwowe ogółem	35 617	39 370

Zgodnie z Uchwałą Nr 14/V/2019 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Apator S.A. z dnia 27 maja 2019 roku, dokonano podziału zysku netto za rok obrotowy 2018 w wysokości 67.323.156,17 zł w następujący sposób:

- Dywidenda 42.745.646,40 zł,
- Kapitał zapasowy 24.577.509,77 zł.

Na poczet przewidywanej dywidendy z zysku za rok obrotowy 2018 została wypłacona w dniu 21 grudnia 2018 roku zaliczka w łącznej wysokości 13.170.811,20 zł, czyli 0,40 zł na akcję. Wypłata pozostałej części dywidendy w wysokości 29.574.835,20 zł, czyli 0,90 zł na akcję, nastąpiła w dniu 24 czerwca 2019 roku.

Na mocy uchwały 15/V/2019 zamknięto Program odkupu akcji własnych (uchwalony na podstawie uchwały 22/V/2018) i zlikwidowano związany z nim Fundusz umorzenia akcji (w pierwotnej wysokości 20.000 tys. zł). Niewykorzystanie środki Funduszu w wysokości 13.753,3 tys. zł przeniesiono na kapitał zapasowy.

Jednocześnie, na mocy uchwały 19/V/2019 otwarto Program odkupu akcji własnych z Funduszem umorzenia akcji o wartości 10.000 tys. zł.

W dniu 6 listopada 2019 r. Zarząd Apator S.A. podjął decyzję o wypłacie zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy z zysku za 2019 rok w wysokości 0,45 zł brutto na jedną akcję. Do wypłaty zaliczki uprawnionych było 32.860.928 akcji imiennych serii A i akcji na okaziciela serii A, B i C z wyłączeniem akcji własnych nabytych przez Spółkę (wg stanu na dzień ustalenia prawa do zaliczki na poczet dywidendy) w celu umorzenia w ramach programu odkupu akcji uchwalonego przez WZA w dniu 27 maja 2019 roku.

Prawo do wypłaty zaliczki na poczet dywidendy z zysku za rok obrotowy 2019 uzyskali akcjonariusze posiadający akcje spółki Apator S.A. w dniu 5 grudnia 2019 roku, natomiast wypłata nastąpiła w dniu 12 grudnia 2019 roku.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 57 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.19. Udziały niesprawujące kontroli

Informacje dotyczące udziałów niesprawujących kontroli zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

NAZWA JEDNOSTKI ZALEŻNEJ	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Apator Telemetria Sp.z o.o.	6 700	5 323
Apator Metroteks	-	270
Udziały niesprawujące kontroli ogółem	6 700	5 593

Wyszczególnienie	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Wynik finansowy przypisany udziałom niekontrolującym, w tym:		
Apator Telemetria Sp. z o.o.	1 877	2 368
Apator Metroteks	-	249
Razem	1 877	2 617
Dywidendy		
Apator Telemetria Sp. z o.o.	(573)	-
Apator Metroteks	-	(193)
Razem	(573)	(193)
Udziały własnościowe / prawa głosu posiadane przez udziały niesprawujące kontroli		
Apator Telemetria Sp. z o.o.	38,2%	38,2%
Apator Metroteks	100,0%	39,0%

8.20. Kredyty i pożyczki

Informacje o kredytach i pożyczkach zaprezentowanych poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty i pożyczki długoterminowe	15 895	24 007
płatne powyżej 1 roku do 2 lat	11 254	11 540
płatne powyżej 2 lat do 5 lat	4 641	12 467
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	139 261	139 286
Kredyty i pożyczki ogółem, w tym	155 156	163 293
- od pozostałych jednostek	155 156	163 293

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 58 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Jednostka dominująca Apator S.A.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Apator S.A. posiadał zadłużenie z tytułu kredytów w łącznej wysokości 61.096 tys. zł. (na 31 grudnia 2018 roku 66.383 tys. zł). Warunki umów kredytowych przedstawiono poniżej.

Kredyt (1)

Nazwa banku	ING Bank Śląski SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	22 czerwca 2016 roku, aneks z 8 listopada 2019 r.
Kwota udzielonego kredytu	Limit do 140.000 tys. zł ⁴ – limit ten może zostać wykorzystany w formie kredytów obrotowych, gwarancji bankowych oraz akredytyw
Termin spłaty kredytu	21 września 2020 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Hipoteka umowna na nieruchomości Apator S.A. w Ostaszewie do kwoty 26 mln zł, Zastaw rejestrowy na zapasach o wartości 24,6 mln zł, Zastaw rejestrowy na środkach trwałych o wartości 26,6 mln zł, Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej mienia od wszystkich ryzyk, Zastaw rejestrowy na wierzytelnościach Apator S.A. z tytułu umowy rachunku bankowego prowadzonego w ING Bank Śląski, Weksel „in blanco” wraz z deklaracją wekslową.
Oprocentowanie	WIBOR 1M, LIBOR 1M lub EURIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (2)

Nazwa banku	CITI Bank Handlowy SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	13 stycznia 2017 roku, ostatni aneks z 26 marca 2020 r.
Kwota udzielonego kredytu	10.000 tys. zł
Termin spłaty kredytu	26 marca 2021 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych o wartości 8,3 mln zł
Oprocentowanie	WIBOR 3M + marża w stosunku rocznym

⁴ Limit dla grupy kapitałowej Apator

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 59 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Grupa Apator Metrix S.A.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku spółka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 40.033 tys. zł (na 31 grudnia 2018 roku – 45.007 tys. zł), na mocy umów kredytowych, których warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (3) – Apator Metrix

Nazwa banku	Bank Millenium SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	23 lutego 2015 r., aneks z 21 września 2017 r.
Kwota udzielonego kredytu	22.145 tys. zł – kredyt inwestycyjny na nabycie GWI
Termin spłaty kredytu	31 grudnia 2022 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Hipoteka na nieruchomości oraz przewłaszczenie środków trwałych, Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej mienia od wszystkich ryzyk, Zastaw na rachunkach bankowych,
Oprocentowanie	WIBOR 3M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (4) – Apator Metrix

Nazwa banku	ING Bank Śląski SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	22 czerwca 2016 roku, aneks z 8 listopada 2019 r.
Kwota udzielonego kredytu	Limit do 20.000 tys. zł – limit ten może zostać wykorzystany w formie kredytów obrotowych, gwarancji bankowych oraz akredytyw
Termin spłaty kredytu	21 września 2020 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych o wartości 0,6 mln zł, Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej mienia od wszystkich ryzyk, Zastaw na rachunkach bankowych, Weksel „in blanco” wraz z deklaracją wekslową.
Oprocentowanie	WIBOR 1M, LIBOR 1M lub EURIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (5) – GWI

Nazwa banku	CITI Londyn
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	28 września 2017 roku
Kwota udzielonego kredytu	Limit do 4.000 tys. GBP
Termin spłaty kredytu	Rokrocznie rolowany
Rodzaj zabezpieczenia	Poręczenie Apator Metrix S.A. w formie gwarancji bankowej
Oprocentowanie	LIBOR + marża w stosunku rocznym

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 60 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Grupa Apator Powogaz

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 40.799 tys. zł (na 31 grudnia 2018 roku – 41.290 tys. zł), na mocy umów kredytowych, których warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (6) – Apator Powogaz S.A.

Nazwa banku	ING Bank Śląski SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	5 maja 2015 r., aneks z 19 kwietnia 2016 r.
Kwota udzielonego kredytu	24.000 tys. zł – kredyt inwestycyjny
Termin spłaty kredytu	30 listopada 2022 r.
Rodzaj zabezpieczenia	hipoteka w kwocie 33.000 tys. zł, cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia nieruchomości; pełnomocnictwo do rachunków bankowych
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (7) – Apator Powogaz S.A.

Nazwa banku	ING Bank Śląski SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	22 czerwca 2016 roku, aneks z 8 listopada 2019 r.
Kwota udzielonego kredytu	Limit do 25.000 tys. zł – limit ten może zostać wykorzystany w formie kredytów obrotowych, gwarancji bankowych oraz akredytyw
Termin spłaty kredytu	21 września 2020 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Zastaw rejestrowy na zapasach o wartości 31,3 mln zł, Zastaw rejestrowy na środkach trwałych o wartości 5 mln zł, Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej mienia od wszystkich ryzyk, Zastaw na rachunkach bankowych, Weksel „in blanco” wraz z deklaracją wekslową.
Oprocentowanie	WIBOR 1M, LIBOR 1M lub EURIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (8) – Apator Powogaz S.A.

Nazwa banku	mBank S.A.
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	6 sierpnia 2018 r. , aneks nr 1 z 31 lipca 2019 r.
Kwota udzielonego kredytu	10 000 tys. zł – kredyt w rachunku bieżącym
Termin spłaty kredytu	6 sierpnia 2020 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Weksel „in blanco” wraz z deklaracją wekslową.
Oprocentowanie	WIBOR ON + marża w stosunku rocznym

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 61 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Kredyt (9) – Apator Telemetry Sp. z o.o.

Nazwa banku	ING Bank Śląski SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	6 listopada 2015 r., ostatni aneks z 30 grudnia 2015 r.
Kwota udzielonego kredytu	3.500 tys. zł – inwestycyjny
Termin spłaty kredytu	30 listopada 2022 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji, poręczenie Apator Powogaz S.A.
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (10) – Apator Telemetry Sp. z o.o.

Nazwa banku	ING Bank Śląski SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	22 czerwca 2016 roku, aneks z 8 listopada 2019 r.
Kwota udzielonego kredytu	Limit do 6.000 tys. zł – limit ten może zostać wykorzystany w formie kredytów obrotowych, gwarancji bankowych oraz akredytyw
Termin spłaty kredytu	21 września 2020 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Zastaw rejestrowy na zapasach o wartości 5,5 mln zł, Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej mienia od wszystkich ryzyk, Zastaw na rachunkach bankowych, Weksel „in blanco” wraz z deklaracją wekslową.
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Kredyt (11) – Apator Metra s.r.o.

Nazwa banku	Raiffeisen Bank a.s.
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	23 grudnia 2008, ostatni aneks z 9 lutego 2017 roku
Kwota udzielonego kredytu	Limit do 25.000 tys. CZK – kredyt w rachunku bieżącym
Termin spłaty kredytu	Umowa na czas nieokreślony
Rodzaj zabezpieczenia	Zastaw na majątku o wartości 50 mln CZK Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej mienia od wszystkich ryzyk
Oprocentowanie	PRIBOR 1D + marża w stosunku rocznym

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 62 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Jednostka zależna Apator Rector Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku spółka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 11.828 tys. zł (na 31 grudnia 2018 roku – 10.613 tys. zł), na mocy umowy kredytowej, której warunki przedstawiono poniżej:

Kredyt (12)

Nazwa banku	ING Bank Śląski SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	22 czerwca 2016 roku, aneks z 8 listopada 2019 r.
Kwota udzielonego kredytu	Limit do 11.000 tys. zł – limit ten może zostać wykorzystany w formie kredytów obrotowych, gwarancji bankowych oraz akredytyw
Termin spłaty kredytu	21 września 2020 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Zastaw na rachunkach bankowych, Weksel „in blanco” wraz z deklaracją wekslową.
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Jednostka zależna Apator Elkomtech S.A.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku spółka posiadała zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 1.400 tys. zł (na 31 grudnia 2018 roku – brak zadłużenia):

Kredyt (13)

Nazwa banku	ING Bank Śląski SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	22 czerwca 2016 roku, aneks z 8 listopada 2019 r.
Kwota udzielonego kredytu	Limit do 7.000 tys. zł – limit ten może zostać wykorzystany w formie kredytów obrotowych, gwarancji bankowych oraz akredytyw
Termin spłaty kredytu	21 września 2020 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Zastaw rejestrowy na zapasach o wartości 6,1 mln zł, Zastaw rejestrowy na środkach trwałych o wartości 1,7 mln zł, Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej mienia od wszystkich ryzyk, Zastaw na rachunkach bankowych, Weksel „in blanco” wraz z deklaracją wekslową.
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 63 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Jednostka zależna FAP Pafal S.A.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku (podobnie jak na 31 grudnia 2018 roku) spółka nie posiadała zadłużenia z tytułu kredytów:

Kredyt (14)

Nazwa banku	ING Bank Śląski SA
Data zawarcia umowy i ewentualne aneksy do umowy	22 czerwca 2016 roku, aneks z 8 listopada 2019 r.
Kwota udzielonego kredytu	Limit do 12.000 tys. zł – limit ten może zostać wykorzystany w formie kredytów obrotowych, gwarancji bankowych oraz akredytyw
Termin spłaty kredytu	21 września 2020 r.
Rodzaj zabezpieczenia	Zastaw rejestrowy na zapasach o wartości 6,9 mln zł, Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej mienia od wszystkich ryzyk, Zastaw na rachunkach bankowych, Weksel „in blanco” wraz z deklaracją wekslową.
Oprocentowanie	WIBOR 1M + marża w stosunku rocznym

W okresie sprawozdawczym spółki grupy kapitałowej Apator wywiązywały się z zobowiązań wynikających z zawartych umów kredytowych.

Zestawienie zobowiązań z tytułu kredytów przedstawiono poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	ZOBOWIĄZANIE	KOSZTY	ZOBOWIĄZANIE	KOSZTY
	na dzień	od 01.01.2019	na dzień	od 01.01.2018
	31.12.2019	do 31.12.2019	31.12.2018	do 31.12.2018
Kredyty	155 156	3 891	163 293	4 090
Razem	155 156	3 891	163 293	4 090

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 64 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.21. Rezerwy na zobowiązania

Informacje o rezerwach na zobowiązania zaprezentowano w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	REZERWY / ZOBOWIĄZANIA			POZOSTAŁE REZERWY			RAZEM
	ODPRawy EMERYTALNE, NAGRODY JUBILEUSZOWE	PREMIE	URLOPY	GWARANCJE	REZERWY Z TYT.UMÓW O NIEZAKOŃCZONE USŁUGI WDROŻENIOWE (kary, odszkodowania)	INNE	
Wartość rezerw na dzień 01.01.2018	8 229	11 240	5 554	10 486	10 971	2 000	48 480
Zwiększenie- utworzenie rezerwy w ciężar bieżącego wyniku	574	11 730	261	5 355	-	1 653	19 573
Zmniejszenie- odpisanie w przychody niewykorzystanych kwot	-	-	-	-	(10 971)	-	(10 971)
Wykorzystanie rezerwy- rozliczenie z kosztami	(919)	(12 695)	(954)	(7 898)	-	(2 800)	(25 266)
Przeszacowanie rezerwy ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	567	-	-	-	-	-	567
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	4	3	16	-	-	23
Wartość rezerw na dzień 31.12.2018, w tym:	8 451	10 279	4 864	7 959	-	853	32 406
- rezerwy długoterminowe	7 128	-	-	978	-	-	8 106
- rezerwy krótkoterminowe	1 323	10 279	4 864	6 981	-	853	24 300
Wartość rezerw na dzień 01.01.2019	8 451	10 279	4 864	7 959	-	853	32 406
Zwiększenie- utworzenie rezerwy w ciężar bieżącego wyniku	1 812	8 086	411	12 674	-	3 085	26 068
Zmniejszenie- odpisanie w przychody niewykorzystanych kwot	-	-	-	-	-	(1 943)	(1 943)
Wykorzystanie rezerwy- rozliczenie z kosztami	(829)	(10 852)	(504)	(2 939)	-	(47)	(15 171)
Przeszacowanie rezerwy ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	136	-	-	-	-	-	136
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji	-	-	-	1	-	-	1
Wartość rezerw na dzień 31.12.2019, w tym:	9 570	7 513	4 771	17 695	-	1 948	41 497
- rezerwy długoterminowe	8 111	-	-	993	-	-	9 104
- rezerwy krótkoterminowe	1 459	7 513	4 771	16 702	-	1 948	32 393

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 65 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

W IV kwartale 2019 r. Zarząd Apator S.A. podjął decyzję o utworzeniu rezerwy na pokrycie ewentualnych kosztów usunięcia wad w dostarczonych w latach 2014 – 2017 licznikach energii elektrycznej. Wartość rezerwy skalkulowano na podstawie kosztów wymiany liczników spowodowanej zgłoszeniami reklamacyjnymi, na skutek ujawnionej wady komponentu elektronicznego (wada komponentu dotyczy wyłącznie określonej partii liczników opracowanej na rzecz konkretnych odbiorców).

Świadczenia pracownicze – założenia aktuarialne

Główne założenia aktuarialne przyjęte na dzień sprawozdawczy (wyrażone jako wartości średnioważone):

Stopa dyskontowa na 31 grudnia 2019 roku	2%
Stopa wzrostu płac	2,5%
Przyszły wzrost wskaźnika rewaloryzacji podstawy naliczania nagród jubileuszowych	0%
Liczba zatrudnionych	2.151

Założenia dotyczące przyszłej śmiertelności oraz inwalidztwa są oparte na publikowanych statystykach oraz tabelach śmiertelności.

Zastosowano również parametry mobilności:

Dla osób w wieku do 40 lat	5%
Dla osób w wieku od 41 do 45 lat	4%
Dla osób w wieku od 46 do 50 lat	3%
Dla osób w wieku powyżej 50 lat	1%

Odprawy emerytalne i jubileusze

Zgodnie z regulaminami wynagradzania, Grupa tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze, które są wyliczane przez niezależnego aktuarusza – Biuro Usług Aktuarialnych Michał Stańczuk.

Pracownikom przechodzącym na rentę inwalidzką lub emeryturę przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości uregulowanej Układem Zbiorowym Pracy. Pracownikom którzy nie przepracowali minimalnego okresu wymaganego do nabycia odprawy zgodnie z ZUZP, przysługuje odprawa w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

Natomiast nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom, którzy przepracowali co najmniej 25 lat, przy czym podstawę wymiaru za okres przed podjęciem pracy w Grupie stanowi minimalne wynagrodzenie określone w ZUZP, a za okres zatrudnienia w Grupie – wynagrodzenie zasadnicze. Powyższe zasady obowiązują pracowników zatrudnionych w dniu 01.04.2017 r. Pracownikom, którzy w tym dniu nie pozostawali w zatrudnieniu nagroda jubileuszowa oraz odprawa uregulowana w ZUZP nie przysługuje.

Premie

Grupa tworzy rezerwy na świadczenia z tytułu premii przyznanych pracownikom Grupy na podstawie zapisów w regulaminach wynagradzania.

Gwarancje

Rezerwa na naprawy gwarancyjne jest związana głównie ze sprzedażą aparatury produkowanej przez Grupę w okresach sprawozdawczych kończących się 31 grudnia 2017, 31 grudnia 2018 oraz 31 grudnia 2019 roku. Rezerwa ta jest szacowana na podstawie danych historycznych dotyczących udziału wadliwych wyrobów w przychodach ze sprzedaży tych produktów oraz w oparciu o faktycznie zgłoszone reklamacje dotyczące zrealizowanych kontraktów. Rezerwa na naprawy gwarancyjne jest tworzona w ciężar działalności podstawowej - jako koszt specjalny związany z produkcją wyrobu.

Rezerwy z tytułu umów o niezakończone usługi wdrożeniowe

Rezerwa z tytułu umów o niezakończone usługi wdrożeniowe jest tworzona w momencie braku spełnienia jednego z warunków umowy, który może powodować powstanie zobowiązania (kary umowne) oraz w

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 66 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

momencie oszacowania straty na kontrakcie długoterminowym. Rezerwa jest tworzona na podstawie szacunków i najlepszej wiedzy na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

8.22. Zobowiązania

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018*
Zobowiązania długoterminowe	25 536	18 433
Zobowiązania inwestycyjne	-	3 740
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	13
Inne zobowiązania	2 470	5 630
Zobowiązania kontraktowe	1 954	3 407
Zobowiązania długoterminowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów w leasingu	21 112	5 643
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	165 553	143 851
Zobowiązania handlowe	86 654	86 607
Zobowiązania bieżące	63 250	65 644
Zobowiązania przeterminowane	23 404	20 963
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	3 747	2 681
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	16 924	16 079
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	37 619	32 476
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	6 613	6 803
Zobowiązania z tytułu dywidendy	88	90
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	456	162
Zobowiązania wekslowe	17	17
Zobowiązania inwestycyjne	9 498	7 769
Przedpłaty- zaliczki otrzymane na dostawy	1 381	1 428
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	2 409	535
Faktoring	15 819	11 522
Inne zobowiązania	1 338	4 150
Zobowiązania kontraktowe	11 774	2 049
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów w leasingu	8 836	3 959
Zobowiązania ogółem, w tym:	191 089	162 284
- wobec jednostek powiązanych	1 030	278
- wobec pozostałych jednostek	190 059	162 006

* - dane przekształcone (nota 8.6, 8.37)

Zobowiązania kontraktowe zaprezentowane w powyższej tabeli to zobowiązania dotyczące Apator S.A. i Apator Rector Sp. z o.o. Ich specyfikację zawarto poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania długoterminowe	1 954	3 407
Apator Rector Sp. z o.o.	1 954	3 407
Zobowiązania krótkoterminowe	11 773	2 049
Apator Rector Sp. z o.o.	1 453	2 049
Apator S.A.	10 320	-
Razem	13 727	5 456

Zobowiązania kontraktowe Apator S.A. wynikają z porozumienia zawartego przez z PKP Energetyka, na mocy którego Spółka zobowiązała się do odkupienia (w ramach reklamacji) liczników o łącznej wartości 10.320 tys. zł.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 67 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Natomiast zobowiązania kontraktowe Apator Rector Sp. z o.o. dotyczą nierozliczonych na dzień bilansowy licencji, gwarancji oraz serwisu opcjonalnego, które są rozliczane równomiernie w czasie przez okres trwania tych usług na podstawie zapisów umownych.

8.23. Podatek dochodowy

Specyfikę podatku dochodowego za okres sprawozdawczy prezentuje tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	15 660	17 193
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	16 339	17 089
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego (działalność zaniechana)	-	235
Rozliczenie podatku bieżącego ze stratami z lat ubiegłych i inne korekty	(679)	(131)
Odroczony podatek dochodowy	2 937	5 580
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	2 903	2 322
Wykorzystanie ulgi podatkowej z tytułu działalności w SSE	34	3 258
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowaniu sprawozdaniu z całkowitych dochodów	18 597	22 773
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym		
Odroczony podatek dochodowy	458	(758)
Odroczony podatek dochodowy netto od zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych rozliczonych w ciągu roku obrotowego	475	(658)
Odroczony podatek dochodowy od przeszacowania rezerwy aktuarialnej	(17)	(106)
Pozostałe	-	6
Korzyść (obciążenie) podatkowe wykazane w kapitale własnym	458	(758)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywa		Rezerwy	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	2 225	1 522	14 342	14 020
Aktywa finansowe	-	1	1 447	1 433
Instrumenty pochodne	130	100	1 192	697
Zapasy	2 433	1 833	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 269	4 891	-	-
Rezerwy	4 985	3 964	-	-
Odpisy aktualizujące należności	656	515	-	-
Strata podatkowa	11 798	15 509	-	-
Ulga podatkowa do rozliczenia w przyszłych okresach	14 205	14 239	-	-
Pozostałe	3 042	4 636	497	1 840
Razem	43 743	47 210	17 478	17 990
Nettowanie aktywa i rezerwy	(10 416)	(13 767)	(10 416)	(13 767)
Aktywa / rezerwy z tytułu podatku odroczonego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	33 327	33 443	7 062	4 223

W dniu 28 grudnia 2010 roku Spółka otrzymała Zezwolenie Nr 69/PSSE na prowadzenie działalności gospodarczej na obszarze Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Na dzień rozpoczęcia działalności w PSSE zostały rozpoznane aktywa na podatek odroczonego w kwocie 20.357 tys. zł z tytułu możliwej do wykorzystania ulgi podatkowej (wartość aktywa z tego tytułu na 31 grudnia 2019 r. wynosi 14.205 tys. zł).

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 68 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)	
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)			

Efektywną stopę podatkową prezentuje tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Podstawa opodatkowania	73 884	93 178
Podatek dochodowy obliczony według obowiązującej stawki	14 646	18 695
Korekty:	3 951	4 078
Podatek od przychodów zwolnionych z opodatkowania (różnice trwałe)	(718)	(681)
Podatek od kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe)	2 982	3 467
Podatek od transakcji wewnątrzgrupowych (różnice trwałe)	381	79
Podatek od pozycji nieujętych w wyniku finansowym okresie	31	(57)
Aktywo na podatek z tytułu działalności w SSE	(2 114)	-
Korekta strat podatkowych z lat ubiegłych	1 130	(29)
Inne doliczenia do podatku	2 374	1 318
Inne odliczenia podatkowe	(115)	(19)
Podatek dochodowy	18 597	22 773
Efektywna stopa podatkowa	25,17%	24,44%

Maksymalna szacowana wartość aktywa z tytułu ulgi w związku z działalnością prowadzoną na terenie PSSE to 23.564 tys. zł.

8.24. Koszty rodzajowe

WYSZCZEGÓLNIENIE	za okres	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Amortyzacja	(49 871)	(41 782)
Zużycie materiałów i energii	(367 126)	(376 432)
Usługi obce	(94 720)	(94 298)
Świadczenia pracownicze	(215 408)	(202 137)
Pozostałe koszty	(28 272)	(25 737)
Razem	(755 397)	(740 386)

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 69 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.25. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Pozostałe przychody operacyjne	9 109	6 643
Wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	3 430	842
Wycena nieruchomości inwestycyjnej	105	40
Rozwiązanie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe	84	121
Wykorzystanie lub rozwiązanie rezerw na świadczenia pracownicze	-	259
Rozwiązanie rezerwy na naprawy gwarancyjne	281	2 585
Rozwiązanie rezerw na zobowiązania	380	326
Nadwyżki inwentaryzacyjne	954	-
Odszkodowania otrzymane z tytułu rzeczowych aktywów trwałych	958	229
Otrzymane odszkodowania i kary umowne	2 273	252
Otrzymane darowizny	31	94
Pozostałe przychody operacyjne	613	1 895
Pozostałe koszty operacyjne	(8 619)*	(13 730)
Koszt zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych	(98)	(110)
Odpis aktualizujący wartość firmy	(131)	-
Utworzenie odpisów aktualizujących zapasy	(3 197)	(2 759)
Utworzenie odpisów aktualizujących należności	(1 501)	(671)
Utworzenie rezerw na świadczenia pracownicze	(991)	-
Złomowanie zapasów	(1 278)	(1 672)
Niedobory inwentaryzacyjne	-	(586)
Straty losowe i inne szkody w składnikach majątku	(352)	(316)
Zaniechane inwestycje	(327)	(931)
Przekazane darowizny	(112)	(513)
Zapłacone kary, grzywny, odszkodowania	(202)	(4 621)
Pozostałe koszty operacyjne	(430)	(1 551)
Pozostałe przychody (koszty) operacyjne netto	490	(7 087)

*- Zgodnie z prezentacją przyjętą począwszy od 2019 r., pozycję „Utworzenie rezerwy na naprawy gwarancyjne” przeniesiono z segmentu Pozostałej działalności operacyjnej do Kosztu własnego sprzedaży

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 70 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.26. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe zostały zaprezentowane w tabeli.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Przychody finansowe	6 377	7 177
Dywidendy i udziały w zyskach	-	40
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	86	102
Odsetki od należności	105	337
Pozostałe odsetki	9	9
Przychody z tytułu transakcji walutowych (w tym instrumentów pochodnych)	5 929	5 658
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	132	25
Zmniejszenie dyskonta należności	-	461
Udzielone gwarancje i poręczenia	113	-
Pozostałe przychody	3	545
Koszty finansowe	(8 910)	(6 528)
Odsetki od kredytów i pożyczek	(3 751)	(3 859)
Odsetki płatne do budżetu	(14)	(19)
Odsetki od zobowiązań	(22)	(6)
Odsetki od zobowiązań leasingowych	(881)	-
Pozostałe odsetki	(494)	(721)
Ujemne różnice kursowe	(2 613)	(419)
Dyskonto należności	(281)	-
Prowizje od kredytów i pożyczek	(140)	(246)
Zmniejszenie dyskonta zobowiązań	(513)	(536)
Gwarancje i prowizje bankowe (poza prowizjami od kredytów)	(148)	(635)
Pozostałe koszty	(53)	(87)
Przychody (koszty) finansowe netto	(2 533)	649

8.27. Działalność zaniechana

Działalność zaniechana prezentowana w okresie porównawczym wynikała ze zmiany docelowego profilu działalności spółki Apator Mining Sp. z o.o. – wygaszenia działalności gospodarczej oraz przekształcenia w spółkę inwestycyjną zarządzającą pakietem 3,6 mln akcji własnych. W 2018 r. spółka Apator Mining Sp. z o. o. zakończyła produkcję aparatury górniczej i od tego momentu prowadzi w ograniczonym zakresie działalność handlową oraz zarządza pakietem 3,6 mln akcji Apator S.A.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 71 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.28. Objasnienia dotyczące sprawozdania z przepływów pieniężnych

Grupa Apator sporządza sprawozdanie z przepływów pieniężnych w części dotyczącej działalności operacyjnej korzystając z metody pośredniej, za pomocą której zysk koryguje się o skutki transakcji mających charakter bezgotówkowy, zmiany stanu zapasów, należności i zobowiązań oraz inne pozycje, w przypadku których skutkami pieniężnymi są przepływy pieniężne z działalności finansowej lub inwestycyjnej.

Poniższa tabela prezentuje wyjaśnienia niezgodności pomiędzy zmianami stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami stanu tych pozycji wykazanymi w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Zmiana stanu należności		
Zmiana stanu należności długoterminowych	(894)	1 230
Zmiana stanu należności handlowych	1 858	10 066
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	(1 190)	-
Zmiana stanu należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	(3 650)	2 577
Zmiana stanu pozostałych należności	(4 366)	10 242
Korekta o należności z tytułu podatku dochodowego	1 190	-
Korekta o należności inwestycyjne	2 338	(1 552)
Pozostałe zmiany	(2)	(80)
Zmiana stanu wykazana w rachunku przepływów	(4 716)	22 483
Zmiana stanu zobowiązań		
Zmiana stanu zobowiązań długoterminowych	(6 913)	5 410
Zmiana stanu zobowiązań kontraktowych	8 271	-
Zmiana stanu zobowiązań długoterminowych z tytułu prawa do użytkowania aktywów w leasingu	15 469	-
Zmiana stanu zobowiązań handlowych	47	(2 351)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	1 066	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	845	(138)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	4 892	1 919
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu prawa do użytkowania aktywów w leasingu	4 877	-
Korekta o zobowiązania z tytułu zakupu udziałów	-	4 374
Korekta o zobowiązania z tytułu dywidendy	2	(2)
Korekta o zobowiązania z tytułu leasingu	(19 180)	1 705
Korekta o zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	(281)	2 213
Korekta o zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	(1 066)	-
Korekta o zobowiązania inwestycyjne	1 628	(353)
Pozostałe zmiany	1 373	1
Zmiana stanu wykazana w rachunku przepływów	11 030	12 778
Zmiana stanu rezerw		
Zmiana stanu długoterminowych rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych	983	392
Zmiana stanu pozostałych długoterminowych rezerw	15	(7 390)
Zmiana stanu krótkoterminowych rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych	(2 723)	(1 821)
Zmiana stanu pozostałych krótkoterminowych rezerw	10 816	(7 255)
Pozostałe zmiany	412	(447)
Zmiana stanu wykazana w rachunku przepływów	9 503	(16 521)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		
Zmiana stanu długoterminowych rozliczeń międzyokresowych	21	(11)
Zmiana stanu krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych	(972)	(231)

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 72 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych biernych	(1 348)	-
Pozostałe zmiany	132	(2)
Zmiana stanu wykazana w rachunku przepływów	(2 167)	(244)

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Inne korekty przepływów z działalności operacyjnej		
Likwidacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	114	961
Zaniechane inwestycje	10	17
(Zysk) strata z tytułu rozliczenia instrumentów pochodnych	(1 843)	274
Prowizje i opłaty od kredytów i pożyczek	133	230
Niezrealizowana marża zapasów w jednostkach stowarzyszonych	453	(197)
Różnice kursowe z konsolidacji	(599)	339
Pozostałe*	(2 876)	(277)
Razem	(4 608)	1 347

* - w okresie bieżącym kwota dotyczy połączenia Apator Elkomtech S.A. i Apator Control Sp. z o.o.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		
Przychody ze sprzedaży środków trwałych	8 144	4 459
Zmiana stanu należności netto z tytułu sprzedaży środków trwałych	(2 338)	1 552
Koszty poniesione przy sprzedaży aktywów trwałych	(2)	-
Rozliczenie zadatku na sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych	250	-
Razem	6 054	6 011

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów leasingowych		
Zakup rzeczowych aktywów trwałych	(48 617)	(33 909)
Zmiana zapasu z tytułu prac własnych (projekty wewnętrzne)	(634)	(108)
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe rozliczone z BO	384	494
Zakup leasingu	10 065	4 136
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych netto	(1 368)	512
Pozostałe	(544)	(12)
Razem	(40 714)	(28 887)

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 73 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych		
Zakup wartości niematerialnych	(10 224)	(18 702)
Zmiana stanu prac rozwojowych w budowie	(8 230)	4 554
Zaliczki na wartości niematerialne rozliczone z BO	50	-
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych netto	(261)	(95)
Pozostałe	-	38
Razem	(18 665)	(14 205)

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Wpływy / wypływy środków pieniężnych z tytułu kredytów		
Bilansowa zmiana kredytów długoterminowych	(8 112)	(8 303)
Bilansowa zmiana kredytów krótkoterminowych	(25)	3 633
Pozostałe	(508)	(237)
Razem	(8 645)	(4 907)

8.29. Kontrakty długoterminowe

Umowy o kontrakty długoterminowe to umowy dotyczące świadczenia usług informatycznych. Rozrachunki z tytułu tych umów prezentowane są w pozostałych należnościach krótkoterminowych.

Informacje o kontraktach długoterminowych zostały zaprezentowane w poniższych tabelach.

WYSZCZEGÓLNIENIE	za okres	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
RAZEM		
Kwota przychodów z umowy początkowo ustalona w umowie	76 376	88 601
Zmiany	5 737	2 077
Kwota przychodów z umowy ogółem, w tym	82 113	90 678
Koszty umowy poniesione do końca okresu sprawozdawczego	(73 572)	(104 514)
Koszty pozostające do realizacji umowy	(8 801)	(4 158)
Szacunkowe koszty umowy ogółem	(82 373)	(108 672)
Szacunkowe straty	(260)	(17 994)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość
Koszty poniesione do końca okresu sprawozdawczego w związku z realizacją umowy	(73 572)
Koszty poniesione skorygowane o ujęte rezerwy na straty	(73 572)
Kwoty zafakturowane do końca okresu sprawozdawczego	68 664
Wynik na kontrakcie ujęty do końca okresu sprawozdawczego wg wartości zafakturowanych	(4 908)
Straty ujęte do końca okresu sprawozdawczego	(4 908)
Należności na dzień sprawozdawczy	5 905

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator	Strona 74 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza: złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)	

8.30. Instrumenty finansowe

Poniżej zaprezentowano kategorie i klasy instrumentów finansowych w wartości sprawozdawczej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Klasyfikacja	Wartość bilansowa na dzień	
	MSSF 9	31.12.2019	31.12.2018
Udzielone pożyczki	Zamortyzowany koszt	0	50
Należności handlowe	Zamortyzowany koszt	166 726	168 024
Należności inwestycyjne	Zamortyzowany koszt	2 438	52
Pozostałe należności	Zamortyzowany koszt	4 608	2 198
Instrumenty pochodne	Wartość godziwa przez wynik finansowy	5 717	3 320
Środki pieniężne	Zamortyzowany koszt	34 322	29 331
Inne aktywa finansowe	Zamortyzowany koszt	0	604
Aktywa finansowe razem		213 811	203 579
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	Zamortyzowany koszt	(2 470)	(9 037)
Zobowiązania handlowe	Zamortyzowany koszt	(86 654)	(86 607)
Zobowiązania inwestycyjne	Zamortyzowany koszt	(9 498)	(11 509)
Zobowiązania z tytułu kredytów	Zamortyzowany koszt	(155 156)	(163 293)
Instrumenty pochodne	Wartość godziwa przez wynik finansowy	(456)	(176)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Zamortyzowany koszt	(29 948)	(9 601)
Zobowiązania z tytułu dywidendy	Zamortyzowany koszt	(88)	(90)
Faktoring	Zamortyzowany koszt	(15 819)	(11 522)
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	Zamortyzowany koszt	(2 733)	(13 729)
Zobowiązania finansowe razem		(302 822)	(305 564)

Poniżej zaprezentowano pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujętych w wyniku finansowym w podziale na kategorie instrumentów finansowych.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego o kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego o kosztu	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	RAZEM
Stan na dzień 31.12.2019	7 133	(12 820)	3 482	(2 205)
Przychody (koszty) z tytułu odsetek	600	(5 020)	4	(4 416)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	7 876	(9 025)	(1 422)	(2 571)
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	1 004	5 314	6 318
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	(33)	(33)
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	-	-	(94)	(94)
Koszty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	-	-	(287)	(287)
Utworzenie odpisów aktualizujących	(1 598)	(19)	-	(1 617)
Odwrocenie odpisów aktualizujących	230	240	-	470
Zyski (straty) z tytułu realizacji transakcji natychmiastowej wymiany walut	25	-	-	25
Stan na dzień 31.12.2018	4 189	(4 948)	1 214	455
Przychody (koszty) z tytułu odsetek	(1 071)	(3 068)	-	(4 139)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	3 948	(1 809)	(2 558)	(419)
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	1 884	-	5 032	6 916

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 75 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego o kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego o kosztu	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	RAZEM
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	(1 769)	(1 769)
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	-	-	427	427
Koszty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	-	-	82	82
Utworzenie odpisów aktualizujących	(610)	(71)		(681)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	36	-		36
Zyski (straty) z tytułu realizacji transakcji natychmiastowej wymiany walut	2	-		2

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

- Poziom 1 – wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane);
- Poziom 2 – wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowalnych na rynku, jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym;
- Poziom 3 – wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny, nie opierających się o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień 31.12.2019		na dzień 31.12.2018	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Instrumenty pochodne (aktywa)	-	5 717	-	3 319
Instrumenty pochodne (pasywa)	-	(456)	-	(176)
Razem	-	5 261	-	3 143

Transfery pomiędzy poziomami nie wystąpiły.

Wartością godziwą instrumentu IRS jest różnica pomiędzy prognozowanymi zdyskontowanymi przepływami pieniężnymi odsetek według stałej stopy procentowej oraz zmiennej stopy procentowej opartej o WIBOR 6M.

Grupa wycenia instrumenty pochodne fx forward w wartości godziwej przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych, wykorzystując ogólnie dostępne kursy walutowe i krzywe zmienności dla walut. Wartość godziwa tych instrumentów ustalana jest w oparciu o przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a transakcyjną. Terminowych kursów wymiany walut nie modeluje się jako osobnego czynnika ryzyka, ale wyprowadza z kursu spot dla waluty obcej w stosunku do PLN.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 76 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrągleń:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.31. Pochodne instrumenty finansowe, rachunkowość zabezpieczeń

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Z dniem 1 lipca 2011 roku Grupa desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń instrumenty pochodne typu FX forward zabezpieczające przed zagrożeniem zmienności przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych planowanych przepływów ze sprzedaży denominowanych w walucie obcej.

Z dniem 10 lipca 2015 roku Grupa desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń instrumenty pochodne typu FX forward zabezpieczające przed zagrożeniem zmienności przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych planowanych przepływów z zakupów denominowanych w walucie obcej.

Zabezpieczenia wpływów walutowych zawierane są w horyzoncie czasowym obejmującym następujące po sobie kolejno 24 miesiące (na przełomie roku okres zabezpieczeń może dotyczyć trzech lat kalendarzowych), a suma zabezpieczeń na 24 miesiące nie może przekroczyć planu eksportu na rok bieżący.

Zabezpieczenia wypływów walutowych zawierane są w horyzoncie czasowym obejmującym krocząco 12 miesięcy, a poziom zabezpieczeń w okresie nie może przekroczyć 50% rocznej ekspozycji walutowej.

Grupa zabezpiecza wpływy eksportowe przewyższające wydatki z tytułu importu (EUR) oraz wypływy importowe przewyższające wpływy z tytułu eksportu (USD).

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych przepływów w EUR i USD .
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu sprzedaży denominowanych w EUR i zakupów denominowanych w USD.
Instrumenty zabezpieczające	Instrumentem zabezpieczającym są transakcje FX forward, w których Grupa zobowiązuje się sprzedać EUR i kupić USD za PLN.
Zabezpieczane ryzyko	Grupa zabezpiecza zmienność przepływów pieniężnych z tytułu ryzyka walutowego.
Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym	Część zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów zabezpieczających, odpowiadająca efektywnemu zabezpieczeniu, ujmowana jest w kapitale z wyceny transakcji zabezpieczających (zestawienie zmian w kapitale). Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów zabezpieczających jest ujmowana w przychodach lub kosztach finansowych (nota 8.24).
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych	Oczekuje się, że pozycje zabezpieczane będą generować przepływy pieniężne maksymalnie w okresie do końca grudnia 2020 roku.
Wartość nominalna	46.238 tys. EUR 11.220 tys. USD

Grupa wycenia instrumenty pochodne fx forward w wartości godziwej przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych, wykorzystując ogólnie dostępne kursy walutowe i krzywe zmienności dla walut. Wartość godziwa tych instrumentów ustalana jest w oparciu o przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a transakcyjną. Terminowych kursów wymiany walut nie modeluje się jako osobnego czynnika ryzyka, ale wyprowadza z kursu spot dla waluty obcej w stosunku do PLN.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 77 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą instrumentów pochodnych.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa długoterminowe	63	82
Instrumenty zabezpieczające	63	82
Aktywa krótkoterminowe	5 654	3 237
Instrumenty zabezpieczające	5 654	3 237
Razem aktywa	5 717	3 319
Zobowiązania długoterminowe	-	13
Instrumenty zabezpieczające	-	13
Zobowiązania krótkoterminowe	456	162
Instrumenty zabezpieczające	456	162
Razem zobowiązania	456	175

Poniższa tabela przedstawia kwoty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jakie Grupa w 2019 roku rozpoznała w wyniku i w kapitale:

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Wycena instrumentów, w tym:	5 261	3 144
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających (zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadające skutecznemu zabezpieczeniu)	3 165	667
Wynik finansowy okresu (zmiany wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadające zabezpieczeniu nieefektywnemu)	2 096	2 477

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitale z wyceny transakcji zabezpieczających z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w 2018 roku:

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Stan na początek okresu	667	4 128
Odwroćenie wyceny z poprzedniego okresu	(667)	(4 128)
Wycena na koniec okresu	3 165	667
Stan na koniec okresu	3 165	667

W związku z zawartą umową o kredyt długoterminowy (umowa z Bankiem Millennium z 1 lutego 2015 roku), w celu zabezpieczenia się przed wzrostem stopy WIBOR, zawarto transakcję zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej IRS (Interest Rate Swap). Transakcja ta ma na celu zabezpieczenie części płatności odsetkowych.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 78 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Transakcja zabezpieczająca	IRS
Pozycja zabezpieczana	Kredyt długoterminowy
Wartość nominalna na dzień ustanowienia zabezpieczenia	5.000 tys. PLN
Wartość nominalna na dzień sprawozdawczy	2.119 tys. PLN
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych	2020
Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym	Zgodnie z MSR 39, jeśli zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest efektywne, to część efektywna wyceny instrumentów zabezpieczających dotycząca rewaluacji walutowej prezentowana jest w kapitale własnym. Pozostała część wyceny związana z instrumentem zabezpieczającym ujmowana jest w rachunku wyników

Wartością godziwą instrumentu IRS jest różnica pomiędzy prognozowanymi zdyskontowanymi przepływami pieniężnymi odsetek według stałej stopy procentowej oraz zmiennej stopy procentowej opartej o WIBOR 6M.

8.32. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, w tym kredyty w rachunku bieżącym. Grupa posiada też aktywa finansowe, takie jak należności handlowe oraz środki pieniężne oraz inne należności i udzielone pożyczki.

Spółki grupy kapitałowej Apator zawierają transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, w skład których wchodzi przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu forward. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności spółek. Umowy na kontrakty terminowe zawierane są na podstawie prognoz kształtowania się kursów walut, zgodnie z wytyczną korporacyjną oraz uchwałą Zarządu jednostki dominującej.

Ryzyko, na które narażone są spółki grupy kapitałowej Apator obejmuje ryzyko rynkowe (przede wszystkim ryzyko walutowe i w mniejszym stopniu ryzyko stopy procentowej), a także ryzyko kredytowe i ryzyko płynności.

Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawierania transakcji handlowych. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez spółki sprzedaży i zakupów w walutach innych niż waluta funkcjonalna.

Stopień narażenia grupy kapitałowej Apator na ryzyko walutowe prezentuje poniższa tabela.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 79 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień 31.12.2019		na dzień 31.12.2018	
	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Pozycje w euro (EUR)	12 742	51 864	9 479	38 553
Należności handlowe	13 701	56 726	11 437	47 678
Przekazane zaliczki na zakup materiałów i usług	10	45	15	64
Środki pieniężne	3 374	14 035	1 513	6 365
Zobowiązania handlowe	(4 272)	(18 630)	(3 463)	(15 455)
Zaliczki otrzymane na dostawy	(71)	(312)	(23)	(99)
Pozycje w dolarach amerykańskich (USD)	(572)	(2 463)	2 154	7 446
Należności handlowe	442	1 628	3 742	13 592
Przekazane zaliczki na zakup materiałów i usług	372	1 432	493	1 847
Środki pieniężne	84	310	185	678
Zobowiązania handlowe	(1 461)	(5 800)	(2 193)	(8 395)
Zaliczki otrzymane na dostawy	(9)	(33)	(73)	(276)
Pozycje w funtach szterlingach (GBP)	723	3 502	632	2 931
Należności handlowe	311	1 506	321	1 492
Przekazane zaliczki na zakup materiałów i usług	9	46	-	-
Środki pieniężne	428	2 076	317	1 467
Zobowiązania handlowe	(25)	(126)	(4)	(20)
Zaliczki otrzymane na dostawy	-	-	(2)	(8)
Pozycje w koronach czeskich (CZK)	5 391	904	-	-
Należności handlowe	7 453	1 249	-	-
Środki pieniężne	89	15	-	-
Zobowiązania handlowe	(2 151)	(360)	-	-
Pozycje w koronach duńskich (DKK)	5 445	3 103	(329)	(195)
Środki pieniężne	6 186	3 526	-	-
Zobowiązania handlowe	(741)	(423)	(329)	(195)
Pozycje w hrywnach ukraińskich (UAH)	1 020	163	-	-
Środki pieniężne	1 017	163	-	-
Zobowiązania handlowe	3	-	-	-
Pozycje w HUF	-	-	28 356	368
Należności handlowe	-	-	12 757	166
Środki pieniężne	-	-	15 624	203
Zobowiązania handlowe	-	-	(25)	(1)
Pozycje w CNY	(1 367)	(762)	(2 313)	(1 285)
Przekazane zaliczki na zakup materiałów i usług	14	8	-	-
Środki pieniężne	9	5	2	1
Zobowiązania handlowe	(1 390)	(775)	(1 302)	(733)
Zaliczki otrzymane na dostawy	-	-	(1 013)	(553)

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa Kapitałowa Apator posiadała kontrakty walutowe typu forward.

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień 31.12.2019	
	w walucie	w zł na dzień zawarcia kontraktu
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych w EUR	(46 238)	(202 068)
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych w USD	11 220	42 736

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 80 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

Zgodnie z przyjętą wytyczną „Regulacje w zakresie kontraktów terminowych” do zabezpieczania wpływów eksportowych przewyższających wydatki z tytułu importu oraz wydatków importowych przewyższających wpływy z eksportu stosuje się kontrakty terminowe typu forward oraz opcje. Do zawierania kontraktów terminowych wymagana jest zgoda Zarządu w formie uchwały, w której ustalany jest maksymalny nominalny zabezpieczeń, określony na podstawie planu bilansu handlu zagranicznego i poziomu dotychczasowych zabezpieczeń. Zawarcie złożonej struktury zabezpieczającej następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Nadzorczej, która podejmuje decyzję po przedstawieniu przez Zarząd przyczyn zamiaru zastosowania takiego zabezpieczenia oraz jego potencjalnego wpływu na wyniki finansowe.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto i kapitału własnego na racjonalnie możliwe wahania kursów walut – Grupa oczekuje, że wszystkie waluty mogą wahać się o 10% (przy braku zmienności innych parametrów).

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019		w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018	
	Wpływ na wynik finansowy brutto	Bezpośredni wpływ na kapitał własny	Wpływ na wynik finansowy brutto	Bezpośredni wpływ na kapitał własny
EUR / PLN				
+10%	5 186	(20 207)	3 855	(20 636)
- 10%	(5 186)	20 207	(3 855)	20 636
USD / PLN				
+10%	(246)	4 274	745	(1 100)
- 10%	246	(4 274)	(745)	1 100
GBP / PLN				
+10%	350	-	293	(222)
- 10%	(350)	-	(293)	222
CZK / PLN				
+10%	90	-	-	-
- 10%	(90)	-	-	-
+10%	310	-	(20)	-
- 10%	(310)	-	20	-
UAH / PLN				
+10%	16	-	-	-
- 10%	(16)	-	-	-
HUF / PLN				
+10%	-	-	37	-
- 10%	-	-	(37)	-
CNY / PLN				
+10%	(76)	-	(128)	-
- 10%	76	-	128	-

Ryzyko stopy procentowej

Ze względu na posiadane zobowiązania w postaci kredytów oprocentowanych według zmiennych stóp procentowych, Grupa Kapitałowa Apator narażona jest na ryzyko stóp procentowych. Poniżej zaprezentowano instrumenty finansowe ze względu na stopę procentową.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 81 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

WYSZCZEGÓLNIENIE	na dzień	
	31.12.2019	31.12.2018
Instrumenty finansowe o stałej stopie procentowej	66 181	50 449
Aktywa finansowe	167 625	167 800
Zobowiązania finansowe	(101 444)	(117 351)
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej	(160 546)	(137 215)
Aktywa finansowe	40 377	30 263
Zobowiązania finansowe	(200 923)	(167 478)
Razem	(94 365)	(86 766)

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto i kapitału własnego na racjonalne możliwe wahania stóp WIBOR. Dla potrzeby analizy zakłada się, że kwota zobowiązań niespłaconych na koniec okresu sprawozdawczego była niezapłacona cały rok.

WYSZCZEGÓLNIENIE	w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019		w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018	
	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny
WIBOR				
+ 100 punktów bazowych	(1 466)	-	(1 363)	-
- 100 punktów bazowych	1 466	-	1 363	-
LIBOR				
+ 100 punktów bazowych	36	-	5	-
- 100 punktów bazowych	(36)	-	(5)	-
EURIBOR				
+ 100 punktów bazowych	101	-	24	-
- 100 punktów bazowych	(101)	-	(24)	-
PRIBOR				
+ 100 punktów bazowych	7	-	(12)	-
- 100 punktów bazowych	(7)	-	12	-
+ 100 punktów bazowych	-	-	8	-
- 100 punktów bazowych	-	-	(8)	-

* Wartość wyceny instrumentu IRS ujętą w kapitale własnym uznano za nieistotną, w związku z tym nie przeprowadzono analizy wrażliwości.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe polega na tym, że kontrahent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań wynikających z instrumentu finansowego lub umowy, co spowoduje poniesienie przez drugą stronę straty finansowej.

Grupa Kapitałowa Apator jest narażona na ryzyko kredytowe wynikające z jej działalności operacyjnej, głównie z należności handlowych.

W celu ograniczenia tego ryzyka, spółki grupy kapitałowej Apator zawierają transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy chcą skorzystać z odroczonej terminowości płatności, podlegają wstępnej weryfikacji. W spółkach funkcjonuje instrukcja finansowej kontroli

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 82 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

zleceń sprzedaży. Grupa dąży do tego, aby współpraca ze wszystkimi klientami odbywała się na podstawie umów handlowych. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

Na należności handlowe składają się kwoty należne od dużej liczby klientów, rozłożone między różne branże i obszary geograficzne. Nie występuje kontrahent, z którym saldo należności przekraczałoby 10% całkowitego salda należności handlowych.

Ryzyko kredytowe dotyczące środków pieniężnych i instrumentów pochodnych jest ograniczone, gdyż kontrahentami grupy kapitałowej Apator są banki o wysokim ratingu przyznawanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Ryzyko związane z płynnością

Grupa Kapitałowa Apator monitoruje ryzyko płynności finansowej, tworząc miesięczne plany wydatków oraz analizuje na bieżąco sytuację finansową. W celu finansowania bieżącej działalności spółki korzystają głównie z kredytu w rachunku bieżącym.

Poniższa tabela przedstawia informację o terminach umownej wymagalności zobowiązań.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość na dzień sprawozdawczy	Przepływy pieniężne wynikające z umowy					RAZEM
		poniżej 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Stan na dzień 31.12.2019	297 620	178 572	82 891	16 556	15 627	10 543	304 189
Kredyty i pożyczki	155 156	67 322	72 677	8 111	8 284	-	156 394
Zobowiązania z tytułu leasingu	29 948	4 832	4 355	8 225	7 343	10 543	35 298
Płatności z tytułu instrumentów pochodnych	456	-	236	220	-	-	456
Zobowiązania handlowe	86 654	84 288	2 365	-	-	-	86 653
Zobowiązania inwestycyjne	9 498	6 222	3 258	-	-	-	9 480
Pozostałe zobowiązania finansowe	15 908	15 908	-	-	-	-	15 908
Stan na dzień 31.12.2018	285 005	181 845	70 138	12 478	19 480	2 142	286 083
Kredyty i pożyczki	163 293	71 139	68 147	8 582	16 043	-	163 911
Zobowiązania z tytułu leasingu	9 602	2 256	1 967	3 310	2 604	-	10 137
Płatności z tytułu instrumentów pochodnych	176	-	9	167	-	-	176
Zobowiązania handlowe	86 607	86 584	15	-	-	-	86 599
Zobowiązania inwestycyjne	11 508	8 047	-	419	833	2 142	11 441
Pozostałe zobowiązania finansowe	13 819	13 819	-	-	-	-	13 819

Ryzyko podatkowe

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania istotnych kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Dostarczanie zaawansowanych technologicznie wyrobów dla najbardziej wymagających klientów w Polsce i za granicą RP, jest aktualnie istotnym czynnikiem rozwoju biznesu w Grupie, przynoszącym stabilne zyski,

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 83 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

niemniej z uwagi na osiągniętą skalę i tempo rozwoju, a także na fakt, że złożoność przedmiotu realizacji umów na dostawy produktów wymaga niejednokrotnie udziału w międzynarodowych konsorcjach, automatycznie zwiększa związane z prowadzeniem działalności międzynarodowej ryzyko finansowe. Jednym z elementów ryzyka są ryzyka podatkowe związane z przepływem towarów pomiędzy firmami współpracującymi w ramach realizacji umów i pochodzącymi z różnych krajów i towarzyszącymi tym transakcjom interpretacjami podatkowymi.

Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe. Grupa Kapitałowa Apator stoi na stanowisku, że utworzono odpowiednie rezerwy w odniesieniu do prawdopodobnych i możliwych do kwantyfikacji ryzyk zobowiązań.

Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy Kapitałowej Apator jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną i inwestycyjną oraz zwiększałyby jej wartość dla akcjonariuszy.

8.33. Informacje na temat podmiotów powiązanych

Informacje na temat świadczeń na rzecz personelu kierowniczego prezentuje tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	za okres	za okres
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	11 777	14 024
Świadczenia po okresie zatrudnienia	197	636
Pozostałe świadczenia długoterminowe	-	1 122
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	93
Razem	11 974	15 875

Spółka dokonała identyfikacji podmiotów powiązanych. Za podmioty powiązane uznano:

a. Jednostki zależne

- Apator Mining Sp. z o.o. (Katowice)
- FAP Pafal S.A. (Świdnica)
- Apator Metrix S.A. (Tczew)
- Apator GmbH (Berlin, Niemcy)
- Apator Rector Sp. z o.o. (Zielona Góra)
- Apator Powogaz S.A. (Poznań)
- Apator Elkomtech S.A. (Łódź)⁵
- Apator Telemetry Sp. z o.o. (Słupsk) – jednostka zależna od Apator Powogaz S.A.
- Apator Metroteks TOV (Kijów, Ukraina) – jednostka zależna od Apator Powogaz S.A. (obecnie nastąpiło ograniczenie działalności handlowej spółki, a docelowo planowane jest wygaszenie podmiotu)
- Apator Metra s.r.o. (Supmerk, Czechy) – jednostka zależna od Apator Powogaz S.A.
- Apator Miitors ApS. (Horsens, Dania) – jednostka zależna od Apator Powogaz S.A.
- George Wilson Industries Ltd. (Coventry, Wielka Brytania) – jednostka zależna od Apator Metrix S.A.

⁵ W dniu 1 kwietnia 2019 roku Sąd Rejonowy w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, dokonał wpisu połączenia spółki Apator Elkomtech S.A. ze spółką Apator Control sp. z o.o.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 84 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

b. Jednostki stowarzyszone

- Teplovodomer (Mytishi, Rosja) - jednostka stowarzyszona z Apator Powogaz S.A.
- Inda d.o.o. (Słowenia) – jednostka stowarzyszona z George Wilson Industries Ltd.

c. Członków Rady Nadzorczej

d. Członków kluczowego personelu kierowniczego

e. Bliskich członków rodziny członków Rady Nadzorczej i personelu kierowniczego pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym

f. Podmioty kontrolowane przez osoby określone w punktach c. i d.

Zarząd APATOR S.A. stwierdził, że w skład najwyższego kierownictwa Spółki APATOR S.A. wchodzi następujące osoby:

- Mirosław Klepacki – Prezes Zarządu
- Arkadiusz Chmielewski – Członek Zarządu

Inni członkowie kierownictwa:

- Małgorzata Mazurek – Dyrektor ds. Finansowych, Prokurent
- Krzysztof Malec – Dyrektor ds. Operacyjnych, Prokurent
- Jolanta Dombrowska – Dyrektor ds. Zarządzania i Komunikacji Korporacyjnej, Prokurent
- Artur Bratkowski – Dyrektor ds. Aparatury i Systemów Pomiarowych, Prokurent

Transakcje z jednostkami powiązаныmi odbywały się na warunkach rynkowych.

Dane dotyczące transakcji przeprowadzanych z jednostkami powiązаныmi oraz informacje dotyczące nierozliczonych sald prezentuje tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Teplovodomer S.A.	INDA d.o.o.	POZOSTAŁE PODMIOTY POWIĄZANE	RAZEM
Transakcje w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019				
Sprzedaż produktów i usług *	21 374	-	20	21 394
Sprzedaż towarów i materiałów	87	-	-	87
Koszt dotyczący transakcji sprzedaży	14 172	-	18	14 190
Należności handlowe	2 317	-	-	2 317
Zakup produktów, usług, towarów i materiałów	122	1	2 872	2 995
Zobowiązania handlowe	-	-	1 030	1 030
Transakcje w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018				
Sprzedaż produktów i usług *	17 883	-	2	17 885
Sprzedaż towarów i materiałów	81	-	-	81
Koszt dotyczący transakcji sprzedaży	11 906	-	-	11 906
Należności handlowe	823	-	-	823
Zakup produktów, usług, towarów i materiałów	156	125	2 370	2 651
Zakup rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	169	-	169
Zobowiązania handlowe	-	-	278	278

* w tym korekta z tytułu niezrealizowanej marży ze sprzedaży do jednostek stowarzyszonych

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 85 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.34. Pozycje warunkowe i pozostałe pozycje nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2019 r. grupa kapitałowa Apator posiadała aktywne gwarancje wystawione przez:

1. TU Euler Hermes S.A.:
 - ✓ Z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 8.267 tys. zł maksymalnie do 13 stycznia 2023 roku,
 - ✓ Z tytułu rękojmi i gwarancji jakości w wysokości 2.814 tys. zł maksymalnie do 15 stycznia 2024 roku,
 - ✓ Z tytułu zapłaty wadium w wysokości 3.616 tys. zł, maksymalnie do 8 lutego 2020 roku,
2. Bank Millenium S.A.:
 - ✓ Z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 86 tys. zł, do 15 stycznia 2020 roku.
3. TU InterRisk S.A.:
 - ✓ Z tytułu usunięcia wad i usterek w wysokości 85 tys. zł, maksymalnie do 31 grudnia 2022 roku,
 - ✓ Z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 306 tys. zł, maksymalnie do 19 czerwca 2021 roku,
4. ING Bank Śląski S.A.:
 - ✓ Z tytułu gwarancji należytego wykonania w wysokości 1.403 tys. zł, maksymalnie do 31 maja 2022 roku,
 - ✓ Z tytułu zapłaty wadium w wysokości 1.391 tys. zł, maksymalnie do 20 marca 2020 roku,
 - ✓ Z tytułu wykonania płatności z umowy w wysokości 141 tys. zł, maksymalnie do 8 stycznia 2022 roku.

Ponadto, na 31 grudnia 2019 r., spółki Grupy były stronami następujących gwarancji i poręczeń:

1. Spółka zależna Apator Powogaz SA:
 - ✓ poręczenie kredytu zaciągniętego w ING Bank Śląski SA dla spółki zależnej Apator Telemetry Sp. z o.o. do kwoty 3,5 mln zł na okres do 30.11.2022 roku.
2. Spółka zależna Apator Metrix SA:
 - ✓ gwarancja dla spółki zależnej George Wilson Industries Ltd (GWi) do maksymalnej kwoty 6,7 mln GBP, tj. 33,4 mln zł (wg średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2019 r. równego 1 GBP = 4,9971 PLN), do 31.08.2021 roku. Gwarancja stanowi zabezpieczenie współpracy pomiędzy GWi a National Grid Gas Plc w ramach napraw, remontów i dostaw gazomierzy oraz regulatorów,
 - ✓ gwarancja dla Apator GmbH do maksymalnej kwoty 2,0 mln EUR, tj. 8,5 mln zł (wg średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2019 r. równego 1 EUR = 4,2585 PLN), na okres 3 lat, tj. do 31.12.2019 roku. Gwarancja stanowi zabezpieczenie współpracy pomiędzy Apator GmbH a THUGA AG w ramach dostaw gazomierzy,
 - ✓ gwarancja dla spółki zależnej George Wilson Industrial Ltd. (GWi) w wysokości 4 mln GBP, tj. 20,0 mln zł (wg średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2019 r. równego 1 GBP = 4,9971 PLN), do 31 października 2020, stanowiąca zabezpieczenie płatności zobowiązań przez spółkę GWi z tytułu kredytu wobec Citibank N.A.

Dodatkowo, na dzień 31 grudnia 2018 roku Apator S.A. był beneficjentem gwarancji płatniczej na kwotę 200 tys. zł, wystawionej przez Bank Millenium S.A., z terminem do 30 października 2020 roku oraz gwarancji zwrotu zaliczki w wysokości 525,4 tys. EUR (2.171,0 tys. PLN), wystawionej przez mBank, z terminem do 31 grudnia 2020.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 86 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.35. Struktura zatrudnienia

Zatrudnienie w grupie Apator prezentuje tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	okres	
	od 01.01.2019	od 01.01.2018
	do 31.12.2019	do 31.12.2018
Przeciętne zatrudnienie w etatach za okres	2 547	2 468
Pracownicy fizyczni	1 548	1 441
Pracownicy umysłowi	999	1 027
Stan zatrudnienia w etatach na koniec okresu	2 510	2 532
Pracownicy fizyczni	1 491	1 523
Pracownicy umysłowi	1 019	1 009

8.36. Wysokość wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego

W dniu 24 lipca 2017 roku Apator S.A. podpisał ze spółką PricewaterhouseCoopers Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k. (dawniej PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.) umowę o przeprowadzenie badania jednostkowych i skonsolidowanych śródrocznych i rocznych sprawozdań finansowych za lata 2018-2020.

Wynagrodzenie biegłego rewidenta prezentuje poniższa tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚĆ	
	2019 rok	2018 rok
Badanie/ przegląd raportów śródrocznych	50	50
Badanie/ przegląd raportów rocznych	45	45
Razem Apator S.A.	95	95
Pozostałe spółki Grupy	435	461
Razem Grupa	530	556

Poza wymienionym powyżej wynagrodzeniem, Grupa Apator pokrywa również inne dodatkowe udokumentowane koszty badania (m.in. za przejazdy i noclegi).

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 87 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.37. Korekta danych porównawczych

Przekształcenie okresu od 01.01.2018 do 31.12.2018

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

POZYCJE SPRAWOZDANIA		ZMIANA
tytuł zmiany:		
Aktywa trwałe		4 876
	Wartości niematerialne	(3 714)
	Wartość firmy jednostek zależnych	3 714
	Aktywo kontraktowe	4 876
Aktywa obrotowe		(4 876)
	Aktywo kontraktowe	(4 876)
AKTYWA RAZEM		-
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe		(2 049)
	Zobowiązania kontraktowe	(2 049)
	- wobec pozostałych jednostek	(2 049)
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe		2 049
	Zobowiązania kontraktowe	2 049
	- wobec pozostałych jednostek	2 049
PASYWA RAZEM		-

W 2019 roku przekształcono w bilansie powyższe dane porównawcze wg stanu na 31 grudnia 2018 r. Zmiana dotyczy prezentacji aktywów oraz zobowiązań wynikających z kontraktów realizowanych przez Apator Rector Sp. z o.o. oraz prezentacji wartości firmy i wartości materialnych i prawnych na poziomie konsolidacji Grupy.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 88 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

8.38. Zdarzenia po dniu bilansowym

Zarząd Apator S.A. zadeklarował wypłatę dywidendy z zysku za rok obrotowy 2019 w wysokości 1,30 zł brutto na jedną akcję. Na poczet dywidendy z zysku za 2019 rok wypłacona została w grudniu 2019 roku zaliczka w wysokości 0,45 zł brutto na 1 akcję. Pozostała deklarowana kwota dywidendy, w wysokości 0,85 zł brutto na 1 akcję, zostanie wypłacona po jej zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie Apator S.A.

Pod koniec 2019 r. po raz pierwszy pojawiły się wiadomości z Chin dotyczące COVID-19. W pierwszych miesiącach 2020 r. wirus ten rozprzestrzenił się na całym świecie, a jego negatywny wpływ nabrał dynamiki. Pojawienie się okoliczności niepewnych i nieprzewidywalnych, w tym epidemia zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i związane z tym konsekwencje ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego, może w perspektywie krótko- i długoterminowej negatywnie wpłynąć na działalność, możliwości rozwoju i kondycję finansową Grupy Apator. Istotnymi obszarami, które Spółka na bieżąco monitoruje i które mogą generować największe ryzyko dla przyszłych wyników Grupy Apator są:

(i) czasowa absencja kadry technologicznej i produkcyjnej, która może spowodować potencjalne obniżenie mocy produkcyjnych, (ii) opóźnienia w dostawach materiałów oraz towarów z zagranicy, (iii) spowolnienie w działaniach organów administracji publicznej, w tym w szczególności decyzje podmiotów będących odbiorcami dóbr oferowanych przez Grupę Apator, (iv) wydłużenie okresu regulowania należności przez odbiorców z uwagi na ich utrudnioną sytuację płynnościową. Zarząd Grupy Apator podjął kroki w celu zapewnienia ciągłości procesów produkcyjnych oraz zapewnienia należytych środków bezpieczeństwa i higieny pracy pracownikom Grupy.

W ocenie Zarządu Grupy Apator, na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego sytuacja płynnościowa Grupy oraz Spółki pozostaje stabilna. Zarząd uważa taką sytuację za zdarzenie nie powodujące korekt w sprawozdaniu finansowym za rok 2019, lecz za zdarzenie po dacie bilansu wymagające dodatkowych ujawnień. Ponieważ sytuacja wciąż się rozwija, Zarząd uważa, że nie jest możliwe przedstawienie szacunków ilościowych potencjalnego wpływu obecnej sytuacji na Grupę. Kierownictwo będzie nadal monitorować potencjalny wpływ i podejmie wszelkie możliwe kroki, aby złagodzić wszelkie negatywne skutki dla Grupy Apator.

Apator Powogaz S.A. otrzymał od kontrahenta, z którym zawarł list intencyjny odnośnie sprzedaży nieruchomości spółki, informację o powstrzymaniu się na okres kilku miesięcy od podpisania umowy przedwstępnej. Decyzja to motywowana jest obowiązującym stanem epidemii oraz trudnymi do przewidzenia ogólnoswiatowymi skutkami gospodarczymi i ekonomicznymi, jakie może wywołać obecna sytuacja. Jednocześnie kontrahent potwierdził swoje zainteresowanie nabyciem nieruchomości i zadeklarował gotowość do wznowienia rozmów w okresie najbliższych miesięcy. W związku z powyższym wstrzymaniu ulega również proces relokacji działalności produkcyjnej Apator Powogaz S.A.

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator		Strona 89 z 90
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		

9. Podpisy

Zarząd

2020-04-23

Mirosław Klepacki
Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny

Arkadiusz Chmielewski
Członek Zarządu, Dyrektor ds. Rozwoju Biznesu Grupy Apator

Osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

2020-04-23

Małgorzata Mazurek
Dyrektor ds. Finansowych

Nazwa Grupy:	Grupa Kapitałowa Apator	Strona 90 z 90	
Okres objęty sprawozdaniem finansowym:	01.01.2019 – 31.12.2019	Waluta sprawozdawcza:	złoty polski (PLN)
Poziom zaokrąglenia:	wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej)		